

A TISZÁNINNENI  
REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET

MISKOLCON, 1932. ÉVI ÁPRILIS HÓ 15-IK NAPJÁN  
TARTOTT RENDES KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE :

DR. MARTON JÁNOS  
EGYHÁZKERÜLETI LELKÉSZI ALJEGYZŐ.

170/b SZÁM.



SÁROSPATAK.

NYOMTATTA : KISFALUDY LÁSZLÓ A REF. FŐISKOLA BETŪIVEL.

1932.



A tiszánineni református egyházkerület 1932 április 15-én rendes közgyűlést tartott Miskolcon Farkas István püspök és Zsóry György h. főgondnok elnöklése alatt.

### **Jelen voltak :**

Az abauji egyházmegyéből : Cziáky Endre esperes, Farkasfalvi Farkas Géza gondnok, Papp József, Görgey János, Farkas Elek lelkészi részről ; gróf Vay Arthur, dr. Patay Sámuel, Szilágyi Gusztáv világi részről.

Az alsóborsodi egyházmegyéből : Pósa Péter h. esperes, báró Bottlik István gondnok, Román Ernő, dr. Enyedy Andor. Nádházy Bertalan lelkészi részről ; dr. gróf Haller József, Zsóry Lajos, Lukács Béla világi részről.

Az alsózempléni egyházmegyéből : Kiss Ernő esperes, Meczner Béla gondnok, Hegedüs László, Kun Zoltán, Janka Péter lelkészi részről ; dr. Asztalos Kálmán, dr. Bessenyei Zénó, Hodossy Béla világi részről.

A felsőborsodi egyházmegyéből : Elek József esperes, Zsóry György gondnok, Varga Imre, Svingor Jenő, Tóth János lelkészi részről ; Bónis Aladár, Bárczay László, Makláry Dezső világi részről.

A gömör-tornai egyházmegyéből : Juhász László esperes, báró Ragályi-Balassa Ferenc gondnok, Berey Ferenc, Háger Miklós, Ablonczy László lelkészi részről ; Thuróczy Endre, Ragályi Ferenc, dr. vitéz Gööz Lajos világi részről.

Mint egyházkerületi tanácsbírák : Szalóczy Pál, Kovács István, Pósa Péter, Forgács Gyula, Szent-Mártony Dániel lelkészi részről ; dr. Kérészy Barna, Téglássy András, dr. Soldos Béla, Bernáth Aladár világi részről.

Mint tanárképviselők : dr. Mátyás Ernő a sárospataki theol. akadémia-, Elekes Imre a sárospataki főgimnázium, Kovács Dezső a sárospataki tanítóképzőintézet-, Péter Pál a miskolci leánygimnázium-, Csorba György a miskolci reálgimnázium képviselőiben.

Mint tanítóképviselek : Tóth István, Péter József.

Mint egyházkerületi jegyzők : dr. Marton János, dr. Lengyel István aljegyzők lelkészi részről ; Dombay László fő-, dr. Horváth Zoltán aljegyző világi részről.

Mint egyházkerületi ügyész : dr. Kérészy Barna.

Mint egyházkerületi pénztárnok : dr. Kovács Kálmán.

Mint a sárospataki főiskola gazdasági választmányának képviselője : dr. Trócsányi József.

1. Éneklés és bibliaolvasás után Farkas István püspök a következő imádsággal vezette be a közgyűlést :

Itt állunk újra Te előtted s munkába állásunk előtt kitarjuk szívünket és Téged idevárunk : Szentlélek Isten!

Tied a testünk, Tied a lelkünk egészen s csendes órák jöttével, kezünk kezébe téve: olyan jól esik, önfeledten öledbe hajtani fejünket és hallgatni atyai szived dobogását: szólni, sóhajtani, susogni csendesen és édesen: Én Uram és én Istenem!

Dicsérünk Uristen! szüntelen Tégedet és a Te királyi széked előtt letelepedve, mint Hozzád hazatalált fiak, meghallgattatásunk bizonyos reménységével kopogtatunk atyai szived ajtaján.

A fájó élet hullámvetései kemény tusákra várják ma a hívó lelkeket! Nehéz az élet, el-elcsüggedünk sokszor s elfeledkezünk arról, aki általvitt bennünket: a sötétségből a világosságra, a nyomoruságból az életre!

Urunk jövel, Te magad: tarts meg minket, hogy el ne vesszünk. Tölts ki a Te lelkedből minden testre, hogy prófétálva, látásokat lássunk!

Nem panaszkodunk Atyánk! csak odahajtjuk könnytől ázott orcánkat a kebledre s aztán szemedbe nézve, elesésünkből felemelkedve, hallgatjuk az élet hívó szavát, rátesszük kezünket az eke szarvára!

Van miért élnünk. Munkára hív: az Ige, az Eszme. Az Ige, hogy kereszthordozás nélkül nincsen diadal; az Eszme, hogy ami Istentől született, afelett nincsen hatalma a halálnak. Az evangélium fényénél: anyaszentegyházunk, édes Hazánk s mi magunk is az örökévalóságban élünk és élni fogunk.



Atyánk jövel: állíts be minket munkáinkba! Csillagok lehullnak, hegyek kimozdulnak: de a Te beszéded, a Te vigasztalásod, a Te mibennünk élő örömed: megmarad mindörökké. Amen.

Egyházkerületi közgyűlésünk az elhangzott imádságot jegyzőkönyvbe foglalja.

2. Farkas István püspök mély sajnálattal jelenti, hogy Dókus Ernő egyházkerületi főgondnok ur ónagyméltósága a közgyűlésen nem jelenhetett meg; a világi elnöki szék elfoglalására Zsóry György hivatalkorra legidősebb egyházmegyei gondnokot felkérve,

a közgyűlés tagjainak szeretetteljes üdvözlésével az ülést megnyitja.

3. Farkas István püspök napirend előtti felszólásban következő beszédben juttatja kifejezésre Dókus Ernő egyházkerületi főgondnok ur ónagyméltósága iránt az egyházkerületi közgyűlés üdvözlését az ő születése 80-ik évfordulója alkalmából:

### *Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!*

Mint Isten beszédét, úgy tanultam meg még gyermekkoromban, a biblia ama felséges tanítását: Az öreg ember előtt kell fel és annak orcáját megtiszteljed!

Tisztességtételre hivatgom én is most, — a szívem szavára is hallgatva, — a Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlést, hogy Isten előtt alázattal leborulva, keresetlen, egyszerű szavakkal, de annál igazabb és forróbb szeretettel öleljük át azt: ami nekünk Isten kegyelméből mindig csak dicsekedésül adatott férfiut, akinek gyönyörűséges szép élete, valóban bizonyágtétevés arról az igazságról, hogy: Szép, ékes korona az öregség!

Ónagyméltósága, a mi szeretett Főgondnok urunk, a közeli hónapokban töltötte be életének 80-ik eszten-

dejét! Az Isten kegyelmének a legnagyobb ajándéka, az az öregség: amikor elme és szív fiatal marad!

Szavak nem mondhatják el méltóképpen, ennek a hűséges, Isten szolgálatos életnek az örökkévalóságba már eddig is belenőtt, nagy cselekedeteit!

Nem dicsérni akarom őt! Imádságunkba foglaljuk őt, hogy áldja, védje, tartsa meg őt nekünk az Isten még sok-sok éveken át. Ebben az igaz értékekben megfogyatkozott világban jól esik olykor-olykor reátalálni Isten egy-egy kedves emberére, akiknek életük példa minden jóra és szépre és akiknek ajkaszólásán keresztül, minthogyha az Isten szólana hozzánk!

Bizony igaz és róla is mondja a zsoltáros könyv: „Az igaz virágzik, mint a pálmafa: növekedik, mint a cédrus a Libánnonon. Plánták ők az Ur házában. A mi Istenünk tornácaiban virágzanak... Még a vénkorban is gyümölcsöznek: kövérek és zöldelők lesznek!... , hogy hirdessék, hogy igazságos az Ur, az én kősziklám és hogy nincsen hamisság benne (XCII Zsolt.).

Indítványozom, hogy tisztességtevésünket jegyzőkönyvünk lapjain örökítsük meg.

Egyházkerületi közgyűlésünk a püspök ur által kifejezett üdvözléshez egy szívvel-lélekkel csatlakozik és az üdvözlő beszédet jegyzőkönyvében megörökíti.

4. Farkas István püspök mély megindultsággal terjeszti a közgyűlés elé Dókus Ernő egyházkerületi főgondnok úr önagyméltóságának az egyházkerületi közgyűléshez intézett következő levelét:

#### *Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!*

Több, mint egy félszázada annak, hogy mint a felsőzempléni Egyházmegye küldötte, később mint ugyanezen Egyházmegye gondnoka, majd mint Egyházkerületünk főgondnoka, szerencsém volt a Főtiszteletű Egyházkerület tanácskozási asztalánál megjelenni, közgyűléseinken a határozatok, a bírói ítéletek meghoza-

talában részt venni. Félszázad a nemzet életében, csak egy pillanat, sőt az egyház életében is alig több, de az ember életében hosszú idő, mely szervezetét megrongálja, ítéletét, munkaerejét és képességét megviseli, meggyöngíti, kimeríti. Hiszen elég reámutatnom arra, hogy ha az Egyházkerület tagjainak során végig tekintek, alig találok sorukban olyan tagtársamat, aki ezt a hosszú utat, velem tette volna meg.

Én úgy érzem, hogy reám nézve is elérkezett a pillanat, amikor az egyházi közélet teréről, ahol hittestvéreim bizalmából vezető állást kell betöltenem, vissza kell vonulnom s a működést, a vezetést, másoknak, nálam fiatalabbaknak, hivatottabbaknak, tehetségre, munkabírásra, alkotásra alkalmasabbaknak kell átengednem. — Én úgy érzem, hogy nekem kötelességem félre állni akkor, amikor a pillanatot elérkezettnek látom, amelyen túl anyaszentegyházamnak, melynek kegyességét oly hosszú időn keresztül élveztem és amely nehéz időknek, nagy megpróbáltatásoknak néz elébe, tovább használni nem vagyok képes, vagy legalább is olyan mértékben, amilyenben azt vezető állásom megkövetelné és amely mérték elérését, alkalmazását, betartását magamra nézve kötelezőnek tartanám.

Én úgy érzem, hogy nekem jogom van a Főtiszteletű Egyházkerulettől és az azt képviselő Egyházkerületi Közgyűléstől azon utolsó kegyet kérni, hogy megfáradt szolgáját, aki dicsekedés nélkül mondhatja, hogy a lefolyt hatvan év egy tekintélyes részét szentelte anyaszentegyházunk építő, fentartó, szép és boldogító, de gyakran nehéz munkájának: kegyelemben távozn engedje.

Én, a tiszáninneri Egyházkerület főgondnoki állásáról, lemondok!

Amikor a Főtiszteletű Egyházkerület kegyessége, ezelőtt husz évvel, érdemetlenül, megüresedett főgondnoki székébe ültetett, részletesen kifejtettem azon irányelveket, eszméket, azon gondolataimat, terveimet, amelyek megvalósítása, egyetemes egyházunk, szorosabban pedig Egyházkerületünk virágzását, fejlődését, elő-



menetelét, célozták volna és fogadalmat tettem, hogy egész életemet, egész tevékenységemet, azok megvalósításának fogom szentelni. — Én, fogadalmamat legjobb tehetségem szerint igyekeztem megtartani, tettem annyit, amennyit az én Uram, Teremtőm, tennem engedett, fájdalom, az eredmény nem áll arányban az én reményeimmal, vágyaimmal, törekvéseimmal, mert közbejött a nagy világégés, a rettenetes háború, amely Egyházkerületünk területének és híveinknek nagy részét, elrabolta, az ittmaradtak anyagi romlását okozta, alkotásokra képtelenné tette. — De most már derengeni látszik és én azzal a boldogító hittel távozom, hogy utódaink még fognak látni egy szebb, egy jobb kort és be fogják fejezhetni azt a munkát, melynek befejezését a mostoha sors, tőlünk megtagadta.

Hálás köszönetet mondok ezen Egyházkerület minden tagjának azon bizalomért, jóindulatért, amellyel engem ezen magas polcra emelni méltóztattak, soha megnemszünő hálámat küldöm, kedves munkatársaimnak, a Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés alkotó tagjainak, tisztikarának, azon jóindulatért és meleg támogatásért, amelyben engem, gyakran nehéz helyzetben, támogatni kegyesek voltak és amely jóakarátú támogatás eredményezte, hogy Istennek tetsző munkát végezhattünk és hogy a lefolyt husz év alatt, soha egy dissonans hang, soha egy keserű érzés, meg nem zavarta összeköttetésünket.

A Mindenható áldja meg magyar hazánkat református egyházunkat és áldja meg önöket is minden áldásával, áldja meg személyükben, áldja meg szeretteikben, áldja meg küldőiket, református anyaszentegyházunk híveit.

Tartsák meg jó emlékezetükben, rokonszenvükben, szeretetükben azt, aki körükből, lelkében a teljesített kötelesség megnyugtató és felemelő tudatával, szívében a soha meg nem szünő hála, tisztelet és szeretet meleg érzéseivel távozik. — A Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés, alázatos szolgálja :

Kelt Sátoraljaujhelyben.

1932. évi április hó 15-én.

*Dókus Ernő.*



Egyházkerületi Közgyűlésünk megrendült lélekkel hallgatta az egyházkerület püspökszentelő örömnépébe a derült égből lecsapó villám váratlanságával lesújtó levelet s elképzelhetetlennek tartván, hogy egyházkerületünk életéhez ezernyi szállal hozzánőtt főgondnokunk terhes, nehéz, de annyi dicsőséggel viselt főgondnoki tisztétől megválhasson, egy szívvél-lélekkel fogadja el Farkas István püspök indítványát, hogy a közgyűlés azonnal sürgönyileg kérje a Budapeste utazott főgondnok úr ónagyméltóságát, hódolatának és szeretetének ünnepi kifejezése mellett, hogy elképzelhetetlennek gondolt lemondását a közgyűlés esengő kérésére visszavonni méltóztassék.

5. Olvastatik nagytiszt. Janka Károly egyházkerületi lelkészi főjegyző urnak Egyházkerületünkhöz intézett következő levele:

*Főtiszteletű és Nagyméltóságú Egyházkerületi Elnökség! Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!*

A b. e. dr. Révész Kálmán püspök ur elhunytával lezárult az az időszak, amelynek a mindenható Isten engem is egyik munkásul hívott el.

Hálával kell megemlékeznem kebelbeli egyházközsegeinknek ama felejthetetlen bizalmáról, amellyel munkára szólított és a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlésnek elnéző, nagy jóságáról, amelyben erőtlenségemben meggyámolított. Ebben a munkában enyém csak az igyekezet volt, a segedelem Istené, akinek a gyermeki szív hűségével és odaadásával ajánlottam fel erőtlenségeimet. Az Ő neve legyen áldott mindazért, amiben és amire megsegített!

Most, amikor elértük az új kezdetet, mindettől a munkakörömtől én is bucsút veszek, mivel olyan kötelességek várnak reám, amelyeket ezekért eddig hát-

térbe kellett szorítanem. Gyülekezetem, családom és íróasztalom ezek. Azokkal a célokkal szemben, amelyekért lángolt a szívem, ezzel sem leszek sem hidegebb, sem érzéketlenebb, sőt talán az eddig véka alá rejtett, fiókjaimban őrzött mécskekből egyet-kettőt az én Istenem segedelmével a bizonyágtétel asztalára helyezhetek.

Ez okból és semmi másból, nem sértődöttségből és nem csalódásból, — mert csak az csalódhatik, aki valami után fut, — a főtiszteletű egyházkerület által annak idején reám ruházott, az én igénytelenségemet annyira felemelő bizalmi állásaimról, a lelkeszi főjegyzőségről s az ezzel összefüggő összes bizottsági tagságaimról, valamint a sárospataki főiskola lelkeszi gondnoki állásáról mély tisztelettel lemondok.

Midőn ezt teszem, imádságos lélekkel kérem a mindenekben bölcs és igazságos Istent, hogy az Ő bősz és gazdag áldása legyen az új kezdeten!

Mély tisztelettel vagyok

Cigánd, 1932 január 22.

A Főtiszteletű és Nagyméltóságú Egyházkerületi Elnökségnek és a Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlésnek

alázatos szolgája:

*Janka Károly,*

*ref. lelkész.*

Egyházkerületi Közgyűlésünk őszinte és mély fájdalommal értesül a jegyzői kar legrégebb, legmunkásabb, legtöbb oldalról felhasznált tagjának az egyházkerület által reáruházott állásairól való lemondásáról. A legteljesebb elismeréssel és őszinte, mély hálával mond neki köszönetet hosszas és érdemes jegyzői működéséért, amelynek főjelességei a lelkiismeretes pontosság, buzgóság, hűség, a formás, szép, lendületes előadásra való törekvés és készség voltak. Főként a személyi ügyeket végezte s meleg emelkedettséggel, költői lendülettel

méltatta az érdemeket vagy parentálta el jeleseinket egy-egy szép képpel, úgyesen alkalmazott bibliai mondásokkal plasztikusan állította elénk az illetőt. Mint püspök-helyettes is gyakran járt el egyházkerületünk fontosabb ügyeiben, s fáradhatatlan buzgóságával, készségével, tudásával és lelkesedésével elévülhetetlen érdemeket szerzett egyházkerületünk részére. Éppen ezért Közgyűlésünk őszinte sajnálattal veszi tudomásul Janka Károly öméltóságának az egyházkerületi lelkészi főjegyzőségről való lemondását és mivel az visszavonhatatlannak van jelezve, azt sajnálattal tudomásul veszi s egyszersem elrendeli az egyházkerületi lelkészi főjegyzői állásnak gyülekezeteink szavazatai útján leendő betöltését. A presbitériumok szavazatai ez állásra június hó 1-ig lesznek beküldendőek a püspöki hivatalhoz.

Janka Károlynak a sárospataki főiskolai lelkészi gondnokságáról való lemondását Egyházkerületi Közgyűlésünk nem veheti tudomásul, hanem szeretettel és bizalommal kéri fel őt, hogy e tiszttét továbbra is megtartani sziveskedjék. Hiszen ő ez állásában annyi nemes buzgóságot, lelkesedést tanusított és olyan szép eredményt ért el, hogy ez meggyőződésünk szerint egyenesen kötelezi őt, hogy e működését tovább folytassa a sárospataki főiskola javára, előmenetelére s egyházkerületünk dicsőségére. Elévülhetetlen érdemeket szerzett különösen a sárospataki tanítóképző-intézetnek egyházkerületünk részére való visszaszerzésével, amelyért annyit fáradozott, olyan küzdelmeket vívott, továbbá a főiskola oly szépen induló megújulásáért való tömérdek fáradozásával és ernyedetlen munkásságával. Ez a



munkatér szinte nélkülözhetlenné teszi az ő további vezetését és irányítását s Közgyűlésünk bizalommal kéri őt fel ennek további folytatására.

Egyházkerületi Közgyűlésünk midőn Janka Károly eddigi érdemeit hálás lélekkel örökíti meg jegyzőkönyvének lapjain, egyszersmind őt a „főtiszteletű“ címmel tünteti ki és kéri őt, hogy eddigi lelkes buzgóságát, ernyedetlen munkaerejét őrizze meg továbbra is egyházkerületünk javára, előhaladására és dicsőségére!

6. Dr. Marton János aljegyző felolvassa Janka Károly egyházkerületi főjegyző, püspökhelyettes következő jelentését:

*Főtiszteletű és Nagyméltóságú  
Egyházkerületi Közgyűlés!*

Az 1931. évi teljes termésnek kellene most itt fekdünie a közgyűlés szérűjén, de a végzéseiben kifürkészhetetlenül bölcs Isten úgy akarta, hogy az, akire rá volt bízva egyházkerületünkben az Ő istenországi aratása, ő maga arattatott le a halál aratásán és takarított be, mint megérett, tiszta buza az Ur csűrébe. Idegen kéz állott bele így az aratásba, hogy egy élet utolsó termését rendekre vágja és betakatítsa. Noha ennek a munkájának most is részese az ő már évek óta megszokott félkezese, mégis más az, ha a gazda maga arat, más, ha a szegődményes arató; a gazda után elhagyott kalász alig marad, a kepés után ellenben kalászsoktól borzas a tarló. Jó szerencse, hogy Istennek ezen a szent mezején ott áll a másik százszemű Gazda, aki még a kaparékot is gondosan be szokta gyűjteni az asztagba. Így ez a jelentés ugyan hiányos lesz, de minden fogyatékosága mellett az egyetlen célt veszi át a számadó gazdától, hogy dicsőségére szolgáljon Istennek, mint ahogy dicsőségére szolgált

megboldogult főpásztorunknak egész élete, amelynek emlékezete ezekben a pillanatokban is átrezdül a szíveken, hogy egyházkerületi közgyűlésünk róla most is vallást tegyen, hogy igaz ember vala, hű a rábizottakon. Áldás és béke lengjen a mennyei résztől megvált földi porokon! Üdv az örökkévaló léleknek, aki számadásra az örök bíró előtt állott meg!

Főpásztorunk szomorú elmulására visszagondolva, lehetetlen meg nem emlékezni arról az osztatlan, a társadalom minden rétegét átható részvétről, amely elhunytá alkalmából megnyilatkozott. Egyházkerületi rendkívüli közgyűlésünk jegyzőkönyve lehető széles terjedelemben nyújt erre nézve tájékoztatást. Itt csupán arra teszek utalást, hogy az egyházkerületünk veszteségében osztozóknak, részint egyházkerületi főgondnok Ur, részint alulírott küldtük el a köszönetnyilvánításokat. E helyről is illesse hála mindazokat, akik akár a temetésen való részvétel, akár részvétlenyilatkozataik alakjában a gyász óráiban mellénk állottak.

A rendkívüli közgyűléstől nyert felhatalmazás alapján egyházkerületi elnökség az elárvult püspöki szék betöltéséről a szavazás elrendelésével egyházi törvényeink rendelkezéseire képest gondoskodott. A szavazás eredményéből imponáló többséggel bontakozott ki püspökünk neve, aki bizonyára nemcsak a gyűlések kiszemeltje, hanem Istennek is elhívottja és választottja, hogy ezen válságokkal teljes időknél megfelelő talentomait az ő elszegényedett földi országának külső és belső megerősödésére, meggazdagodására kamatoztassa, hogy közmondássá vált szeretetét egyházkerületünk egész tágas mezejére átáraszthassa. Tartsa és sokasítsa meg a kegyelemben lelki és testi erőit egyaránt, hogy szirtek és örvények közül a békés fejlődés és felvirágzás csendes révébe vezethesse be az anyaszentegyháznak zátonyok közt vergődő, a lelki élet sekélyein is kifenekelni készülő hajóját!!

A hosszantartó tél szívós ereje, egyházkerületi főgondnok Ur Önagyméltóságának éppen a téli hidegre érzékeny testi gyöngékedése, a megválasztott püspök

Ur felszentelését és hivatalába való beiktatását ily messzire vetette s az egyházkerület közigazgatási ügyeinek vitelét tartósan tette kötelességemmé. Kerek négy hónapig folyt a helyettesítés. A püspöki hivatal leltár szerinti átvétele megtörtént, az átvevő bizottság elrendelte a leltár kiegészítését. Az adminisztratív ügyek fennakadás nélkül végeztettek, amiben oroszlán része van püspöki titkárunk szorgalmának, gyakorlottságának és rátermettségének. December és január hónapokban költségkimelés céljából Sárospatakon kivántunk vele egyetemben a dolgaikat netalán személyesen intézni kívánóknak a könnyebben hozzáférhető találkozásra alkalmat szolgáltatni, de a tapasztalat is, az egyházkerületi pénztár szükös helyzete is amellet szolt, hogy ezek a kiszállások elhagyhatók és elhagyandók. Így is történt és Istennek hála, nem állt be semmi zökkenés.

Egyházkerületünk a jóságos Isten iránti mélységes hálával köszöntötte febr. hó 5-ét, mint szeretett világi vezére életének kimagasló határkövét. Egyházkerületi főgondnok Ur Ónagyméltósága ezen a napon töltötte be 80. életévét, Jó kívánságok, szeretet nyilatkozatok, meleg üdvözlések tették bensőségessé e születés nant. Ugy az idószaki sajtó, mint a napilapok, kiragadták anyaszentegyházunknak ezt a kivételesen nagy alkalmát a mindennapi élet szürkességéből s a mi büszkeségünket és dicsekedésünket lelkesen méltatták, megemlékezvén sokoldalú munkásságáról, lelki nagyságáról, érett bölcsességéről, önzetlen, nemes szivéről és szünetet még gyöngékedésében sem ismerő áldott tevékenységéről. Mi e határköre a mózesi évszámot szánva, Istennek minden áldását kérjük az uj tizedben megkezdett pályafutására.

E lelki és időbeli magaslatról alátekintve is szép és gyönyörűséges az az ut, melyet a zsolcai egyház lelkésze, Román Ernő, negyedszázados szolgálata alatt megfutott. Lelkészi munkája, irói tolla, húsége, amellyel gondot viselt egyháza külső és belső életére, egyházmegyéje anyagi javaira, őt azok közé sorolja, akik felett kegyelemmel szolt a helybenhagyás: „Hiv voltál



a kevesen, többre bizattatol meg ezután!“ Uj évszámok sorakozzanak és ragyogjanak a jövőndő méhében zöldellő pálmáján!

Az elmúlt esztendő sivatagjában is várt reánk egy zöldellő oázis, egy hüs pálmaliget, a liget fain 400 év folyamán Istenkéz által feljegyzett, halhatatlan örök nevek; azoknak nevei, akik Sárospatakon iskolát fundáltak, ami örök városunknak alapot vetettek és ott verejtékükkel, hitükkel, könnyeikkel és vércseppjeikkel jövőndőt építettek.

Főiskolánk négyszázados jubileuma új ültetést is jelentett. A csillagos, könnyes, sóhajos multért hálát adtunk megtartó Istenünknek, az új kezdethez is tőle kértünk áldást és kegyelmet. A kiadandó emlékkönyv elejétől végig, a legkisebb részletig fel fogja tüntetni az ünnepély lefolyását, ami pedig benne nyüzsgő élet és elevenítő lélek volt, azt az ünneplők ezrei a szélrózsa minden irányába széjjelhordták. Áldja meg az Isten mindazokat, akik oda meleg szívet, édes emléket, meginduló könnyet és áldó imádságot hoztak! Ebbe az áldó imádságba kell belefoglalnunk első helyen az első magyar ember dicsőséges nevét. Jól esik ide is feljegyeznünk tisztelő hálával és hódoló köszönettel, hogy őfőméltósága Nagybányai vitéz Horthy Miklós kormányzó ur egész szívével és a hittestvér lelkével vett részt a négyszázados ünnepen. Sok-sok név kívánkoznék még az érdem és lelkitörvényszerűség szerint ide erre az idővel megsárguló lapra, de a sok közül még egy legyen kiszakasztva, a gróf Klebelsberg Kunó v. vallás és közoktatásügyi miniszter ur neve, akinek izmos és termékenyítő szelleme új célt iktatott be a Főiskola jövőjébe. Legyen áldott érte!

Ettől az ünnepi alkalomtól eltekintve az elmúlt esztendőnek épen az a felerésze, melyben a gondviselő Isten a maga kegyelmi áldásait szokta adni földi gyermekei kezébe, a gondok és aggodalmak sűrű fellegét vonultatta fel. Hitünk csillagán kívül nem volt egünkön egy fénysugár sem. Minden ingott-rengett a közélünkben. Csoda, hogy megtartott és a szakadékok ingatag bürűjén idáig is segített az Isten. Már a tavasz-

utóban nyilvánvalóvá lett mindenféle természeti csapás és az elmélyülő bizalmatlanság következményeként a nyárközepén kiütődött politikai, pénzügyi és általános gazdasági válság egyházi életünk alapjait is mélyen aláásták. A nehézségek előbb anyagi téren jelentkeztek, utóbb azonban az így támadt feszültséget a lelkek is átvették. A Krisztus igája sokakra nézve nem lett gyönyörűség, sőt százezrek voltak ráutalva, hogy várják és elvegyék az Ő képére formálódó társadalom kezéből a pusztai nép öt árpakenyerét.

Az egyetemes válság hatása alól egyházaink és intézményeink sem voltak és ma sincsenek kivonva, az erőtlenekre, a kishitűekre nézve, ha csak ideiglenes tünetként is, teherré lett az egyház és iskola. A tünet mögött azonban kétségtelenül kóros állapot van; lappangó baj, mely mint a gyújtó láz, korábban is jelentkezett már hideg borzadásokban. Elegendő volt hozzá az anyagi világnak reánk szakadt válsága, hogy a hideg az egész testet megrázza. Két ízben is vettem részt az orvoslást kereső tanácskozásokon. Január 29-én azon az értekezleten, amelyet a vallás és közoktatásügyi miniszter ur tartott az elemi és középiskolák anyagi válsága kérdésében, febr. hó 16-án pedig főtiszteletű Cziáky Endre püspökhelyettes ur megbízása folytán az Egyetemes Konvent elnöki tanácsában, ahol ugyanezek a tárgyak voltak szőnyegen.

Mindkét tanácskozáson megállapítást nyert, hogy az egyházakra nehezedő iskolafenntartási terhek elviselhetetlenül megnövekedtek. Nagy elégtételül szolgált számomra, hogy mindkét értekezlet egyetlen orvosszerű az általános kulturadó bevezetését jelölte meg, amit még 1924-ben ugyanazon indokolással ajánlottam komoly megfontolásra az akkori vallás és közoktatásügyi miniszternek, rámutatván arra, hogy egyoldaluan csak bizonyos kategóriák viselik az iskolafenntartási terheket, midőn ugyanakkor nagy teher-bíró tényezők a művelődési teherviselés alól kimenekülnek.

Egyházközségeink csekély kivétellel nehezen élnek, még a legegésőbb kiadásait sem képesek teljesíteni. Emiatt összes intézményeink szenvednek, mert

tápláló forrásaik eldugultak. Ritka példa az az egyház, ahol az egyházi adók befolytak, ellenben a hátralékok aggodalom keltően felszaporodtak. Ugyanakkor a szekták nagy erővel mozdultak meg, a nyomoruságos helyzetet és a súlyos adóterheket a maguk előnyére igyekeznek kizsákmányolni. A szocialisták is egyidejűleg vetették rá magukat a falvakra, a falu mezőgazdasági munkásaira, akiket a nyomor, a szekta és társadalmi izgatás hármias ostroma igyekezik hitétől eltántorítani. A bibliakutatók egyházellenes tanai a gyűlölet kigyó-fészkeivé kezdenek válni egy-egy gyülekezetben. Cél-tábla a pap, a nagyágyu az egyházi teher. A megtévesztett és megmételtyezett lelkeket még csak felvilágosítani sem lehet, minden meggyőzés előtt elzárkóznak. Nem egyszer sötét indulat lappang e mozgolódások hátterében. Csak az igével, a Krisztus lelkével, a Krisztus szeretetével lehet visszaverni az ostromot, melyet a kommunizmus emlőin táplálkozó tévtan és gyűlölet az anyaszentegyház ellen indított. Viszont ki kell venni gyülekezeteink életéből a mérgező anyagot: az elviselhetetlenül magas adót.

Az államnak halaszthatatlanul sürgős feladata, hogy az iskolafenntartókat nem holnap, de még ma abba a helyzetbe jutassa, hogy az iskolai teherviselést törvényhozási uton egyenlősitse és általánosítsa, mert ez az állapot egyházközségeink tulnyomó részét vagy koldusbotra juttatja, vagy odadobja a hitetlenség karjaiba. Ide többé nem tanács kell, hanem kenyér és kalács, hogy a keresztyén egyház betölthesse egyetlen fejétől, a Krisztustól nyert történelmi hivatását és misszióját, végezhesse az Ur kicsinyeinek évszázadokon át teljesített nevelő munkáját. Minden az egyházban támadt szakadás, szakadékot jelent a társadalomban, melyet egyébként is meg kell tölteni a Krisztus evangéliuma szerinti szociális tartalommal! Ember az emberben a Krisztusban igazi testvérét lássa, ismerje és szeresse, élete ne a maga önzésére, hanem a nagy örök, isteni célok kivételére legyen berendezve! Az egyháznak messzehallhatóan fel kell emelnie a szavát, hogy ütött az óra, megépíteni az Istenfiak társadalmát.



Annál elismerésre és tiszteletreméltóbb, hogy az egyház őrállóiban ebben a nehéz helyzetben is annyi hűséget, odaadó önfeláldozást tanusítanak, olyan körülmények között végzik munkát, hogy szinte öntestükkel felelnek el a feladatnak. Életrevaló elevenséggel mozognak a belmissziói szervezetek, helyel-közzel tevékeny munka folyik a bibliai körökben, ismeretterjesztő felolvasások, vallásos estélyek kielégítő látogatottsággal tartatnak szinte kivétel nélkül minden gyülekezetben. Iratterjesztés, gyermekistentiszteletek tartása, segélyezés, szeretetmunka áldásosan hatnak a hit és erkölcsi életre és jótékony ellensúlyozói a futkározó atyafiak megtévesztő tanainak.

Mikor a gyülekezeti munkásokról emlékezünk, szenteljünk pár percet azoknak, akik vagy maguk álltak ki a munkából és nyugalomba vonultak, vagy az Uról hivatottak el és találták meg örök nyugalmaikat. Nyugalomba vonultak: Belényi Gábor geleji tanító, Ferenczy Ilona igrici-i tanítónő. A jól megérdemelt nyugalom éveit az élet és örökkévalóság Ura sokasítsa meg és tegye áldottá számukra!

Főpásztorunkon kívül a lelkipásztorok sorából kidőlték: Bacskay Károly ricsei, Frenczel Bertalan göncruszkai, Gere Lajos vattai rendes és Kazay Sándor ny. lelkészek. Hárman közülök az Urnak ama tartományai voltak, amelyekről azt mondja az irás: „lásdátok meg, hogy már fehérek az aratásra“, de Frenczel Bertalan, mint az Urnak tetterős és nemes becsvágyakkal teljes munkása tért meg korai sirjába. Míg nappaluk volt, hűségesen munkálkodtak, nagy lélekkel és sok türelemmel hordozták a nyönyörűséges igát, hitünk szerint a jókat jutalmazó Istennél égi korona várta őket odaát. Sírjaink legyen édes és nyugtató, itt maradt szeretetekhez, busongó kedveseikhez pedig jöjjön el ama Vigasztaló, ki könnyeiket törölje el és fájó sziveiket töltse be a viszontlátás boldog reményével!

Világi hivatalosaink frissen hantolt sirjához is szólít a kegyelet és emlékezet. Nagy Barna világi aljegyző elhunytával közvetlen közelből érte a veszteség egyházkerületünket. Egy izmos tehetség roppant össze

benne, egy biztos itéletű elme fénye lángolt el. Jogi tudása párosult az Isten adta éles látással, szigoru igazságérzete a jósággal és szeretettel; szorgalma a kötelességérzettel. Egész egyénisége szabatos, tömör kifejezésekben jelent meg írásaiban, gondolatai már szinte alakot öltöttek mélységesen komoly, a komorságig nyugodt pillantásaiban. Már megszoktuk, hogy betegsége miatt hiányzott közülünk és mégis most, hogy jegyzői széke megürült, mélyen fájlaljuk derék, fiatal életét és szivünkbe zárjuk munkás, szép emlékét.

Közvetlenül az abauji egyházmegyét, közvetve egyházkerületünket is érte a veszteség a négyesi Szepessy Zoltán egyházmegyei világi tanácsbíró tragikus halálával. Azok sorai közül vágyott ki az életből, akikre nézve az anyaszentegyház szolgálata családi hagyomány, szivükhöz nőtt gyönyörűség és a legbensőbb életöröm. Az ő öröme üroümmé változott. Itt hagyott bennünket nagy hirtelenséggel. Nyiljanak számára örömvirágok az egek-egében! Fájó szivü szeretteihez áldó sóhajunk száll, hogy találjanak vigasztalást bánatukra, balzsamot vérző szivükre az Ur Jézus Krisztusnál!

Szabó János nyugalmazott héti tanító zárja be a halál diadalmenetét. Földi nyugalomból az örök nyugalomba tért. Félszázados tanítói pályáján sokakat vezérelt el az igazságra; áldás emlékére, áldás nyugvó poraira!

A hitélet és lelki buzgóság fokmérőjét, az anyagi erőviszonyokat is feltüntető statisztikát, a következőkben adjuk az egyházmegyék beérkezett jelentései alapján (az első oszlop az 1930, a másik az 1931. évi eredmény):

Adakozás	---	---	94.168·27 P	61.642·94 P
Épitkezés	---	---	603.766·78 P	95.345·73 P

Ezeken a számokon meglátszik a gazdasági nyomoruság. Ugy az adakozás, mint az épitkezés rendkívül megcsökkent. Az adakozás több mint 32.000 P-vel kevesebb, az épitkezés pedig csak a 6-od része a mult esztendeinek.

Bevétel	---	---	1,770.588·07 P	1,269.020·97 P
Kiadás	---	---	1,673.658·82 P	1,206.564·86 P
Maradvány	---		97.929·25 P	62.456·11 P

Az egyházközségi vagyonleltárak 1931 december 31-én a következő összegeket mutatják:

Épületek	---	---	---	19,037.189 P.	05 f.
Földek	---	---	---	10,602.391	„ 28 „
Ingóságok	---	---	---	1,778.981	„ 03 „
Tókéék és Alapok	---	---	---	212.888	„ 68 „
Alapítványok	---	---	---	161.389	„ 94 „
Hasznos jogok	---	---	---	124.011	„ 01 „
Összesen vagyon	---	---	---	31,916.850	„ 99 „
Teher	---	---	---	1,232.812	„ 71 „
Tiszta vagyon	---	---	---	30,684.038	„ 28 „

Az összes vagyon értéke 2,000.000 pengővel mutat kevesebbet a múlt esztendeinél. Az ingadozás az összes pontok alatt mutatkozik, de különösen feltűnő a földek értékének 2 és fél millió pengővel való kisebb értékelése. Az alapítványoknál 27 ezer pengő örvendetes többlet mutatkozik. Hogy a teher csaknem egy millióval több, mint az elmúlt esztendőben, azt a mindnyájunk által ismert súlyos gazdasági okok magyarázzák.

Népmozgalmi adatok a következők:

Lélekszám	---	---	---	192.438	191.746	—4692
Született	---	---	---	5.578	5.302	— 276
Törvényes	---	---	---	5.347	4.970	— 377
Törvénytelen	---	---	---	329	312	— 17
Meghalt	---	---	---	3333	3536	+ 203
Összes házasság	---	---	---	1745	1790	+ 45
Tiszta házasság	---	---	---	1186	1233	+ 47
Vegyes házasság	---	---	---	559	557	— 2
Reverzális javunkra	---	---	---	302	292	— 10
„ kárunkra	---	---	---	202	173	— 29
Áttért hozzánk	---	---	---	296	258	— 38
Kitért tőlünk	---	---	---	145	170	+ 25
Konfirmált	---	---	---	1923	2493	+ 570
Urvacsorával élt	---	---	---	273.264	242.312	—30952



Lélekszám kevesebb mint a múlt évben és nem indokolható a 4692-ös különbség a születettek és meghaltak statisztikájának összehasonlításánál sem.

A tiszta házasságok száma 47-el örvendetesen növekedett, igaz ugyan házasságot is 45-el többet kötöttek, mint a múlt évben. A revésálisok száma 39-el kevesebb, mint a múlt esztendőben, de viszont javukra kötött reversálisok száma 19-el több. A konfirmandusok száma 570-el növekedett. Az urvacsorázók számánál az egyes egyházmegyékben a lakosság számához viszonyítva, még mindig igen nagy eltolódások észlelhetők, pedig éppen ez a statisztikai adat az, amelyből hiveink lelki életét legjobban látnánk visszatükröződni. Van olyan egyházmegyénk, ahol az összlakosság számának kétszerese urvacsorázik, míg van olyan, ahol csak egyharmad része.

Jelentésemet a főtiszteletű és nagyméltóságú egyházkerületi közgyűlés elnéző jóindulatába, magamat pedig itt is kifejezett hálám és köszönetem mellett egyházkerületünk minden tényezőjének jó emlékébe ajánlva,

Mély tisztelettel vagyok

Cigánd, 1932 ápr. 11-én.

*Janka Károly*

*egyházkerületi lelkeszi főjegyző.*

Egyházkerületi közgyűlésünk Janka Károly egyházkerületi főjegyző, püspök-helyettes jelentését jegyzőkönyvbe iktatva, tudomásul veszi.

A jelentés kapcsán :

1. Az iskolai ügyek nyomasztó válsága megoldása céljából felterjesztéssel él egyházkerületünk az egyetemes konvent útján az államkormányhoz, hogy az iskolai teherviselést törvényhozási úton egyenlősitse és általánosítsa s küzdő egyházainkat az összeroppanástól iskolapolitikája erélyes kezű revíziójával óvja meg ;

2. Kegyelettel örökíti meg jegyzőkönyve lapjain az örökkévalóságba költö-

zók lelkipásztorok és tanítók, az elhunyt egyik világi aljegyző, Dr. Nagy Barna és négyesi Szepesi Zoltán egyházmegyei tanácsbíró emlékezetét;

3. Köszönetet mond a gondos jelentés elkészítéséért és a püspökhelyettesítési minőségben végzett körültekintő, tapintatos és nagy hozzáértéssel végzett minden munkájáért Janka Károly egyházkerületi főjegyző, püspökhelyettesnek.

7. Elnökség köztudomásra hozza, hogy az egyházkerületi bíróság ülését a közgyűlés helyén ma délután 3 órakor fogja megtartani; a bírósági ülésre a bíróság tagjait, valamint az érdekelteket ezuton is meghívja.

Tudomásul szolgál.

8. Elnökség bejelenti, hogy Farkas Istvánnak püspökké választásával megüresedett a sárospataki főiskola igazgatótanácsában egy igazgatótanácsosi, és a zsinaton egy zsinati lelkészi rendes tagsági hely s dr. Nagy Barna elhunytával egy egyházkerületi világi aljegyzői állás. Intézkedést kér ez állások betöltése iránt.

Közgyűlésünk a sárospataki főiskola igazgatótanácsába a megüresedett igazgatótanácsosi állásra Forgács Gyulát választja meg, akit ez új tisztségében szeretettel és bizalommal üdvözöl és felhívja egyházkerületünk presbitériumait, hogy a megüresedett zsinati lelkészi rendes tagsági helyre s az egyházkerületi világi aljegyzői állásra szavazataikat f. évi június 1-ig adják be a püspöki hivatalba.

9. Számvevőszék beterjeszti az 1932. évi április hó 2-án Miskolcon tartott gyűlésének jegyzőkönyvét a következőkben:

PÉNZÜGYI VÁLASZTMÁNYI ÉS SZÁMVEVŐSZÉKI  
JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett Miskolcon, a Tiszáninneri Ref. Egyházkerület  
pénzügyi választmányának és számvevőszékének  
együttes ülésében 1932 április hó 2-án.

Jelen vannak: Farkas István, Csorba György és dr. gróf  
Haller József pénzügyi vál. tagok, — Fodor György és Zsóry  
György számvevőszéki tagok és dr. Kovács Kálmán számv.  
széki póttag, egyh. ker. pénztáros, ugy is mint jegyzőkönyv-  
vezető.

Dr. gróf Haller József d. e. 9 órakor az együttes ülést  
megnyitván, jelenti, hogy Dókus Ernő egyh. főgondnok ur —  
akit gyengélkedése akadályoz a megjelenésben, amit az ülés  
mély sajnálattal vesz tudomásul — őt bizta meg a mai tár-  
gyalás vezetésével, szívélyesen üdvözli a megjelenteket, az  
ülést megnyitja.

Fodor György napirend előtt az ülés egyhangu helyes-  
lése között meleg szavakkal köszönti Farkas Istvánt püspökké  
választása alkalmából s reá Isten áldását kéri. — Farkas  
István meghatódottan köszöni az üdvözlést s készséggel ajánlja  
fel szolgálatait a jövőre is.

1. Elnök felhívására dr. Kovács Kálmán egyh. ker. pénz-  
táros előterjeszti az 1931. évi számadásokat, főkönyveket,  
leltárokat, kötvényeket és a bevételeket, illetve a kiadásokat  
igazoló okmányokat, melyeknek megvizsgálása a következő  
sorrendben történt:

I. Közigazgatási pénztár.

<i>Bevétel</i>	Előirányzat P	Eredmény P
1. Mult évi maradvány .. .. .	3,275·38	3,275·38
2. Államsegélyek .. .. .	32,748·—	32,388·10
3. Államsegély: a főisk. internátusnak	—·—	30,000·—
4. „ a theol. „	—·—	5,000·—
5. „ angol „	—·—	40,000·—
6. „ lelkészeknek, özv.-nek	—·—	2,950·—
7. „ a theol. akadémiának	4,150·—	4,150·—
Átvitel ...	40,173·38	117,763·48



	Előirányzat P	Eredmény P
Áthozat ...	40,173·38	117,763·48
8. Államsegély: egyházaknak	—·—	3,736·45
9. „ sp. angol tanárnak	—·—	2,000·—
10. Közalapi segély ...	—·—	2,050·—
11. Tőke kamat segély ...	—·—	7,800·—
12. Kamatokból ...	8,000·—	5,593·77
13. Br. Baldácsy alapítv. jövedelméből	8,000·—	4,000·—
14. Fonciere jó tanulóknak ...	600·—	600·—
15. Fonciere 1930. évi nyereségéből ...	1,300·—	2,110·99
16. Visszafizetett tőke ...	—·—	8,829·54
17. Kezelésre leadott tőke ...	—·—	942·81
18. Missziói segély ...	2,983·—	2,198·—
19. Portóváltáság 1930—31. evre ...	1,800·—	1,800·—
20. Egyházmegyéktől: tűzbiztosításért	10,602·18	10,591·18
21. „ közig. tára ...	700·—	827·43
22. „ ker. jkönyvekre	1,200·—	668·80
23. „ közhirdetésből	200·—	185·80
24. „ zsinati jkönyvért	1,800·—	2,110·—
25. „ paroch. könyvt.	2,200·—	1,880·—
26. Tanítézetektől parochiális könyvt.	40·—	40·—
27. Kultúradóra — ...	—·—	6,948·80
28. Középiskolai előadóknak tanulóktól	1,200·—	1,263·60
29. Zsoltár jutalék ...	1,000·—	1,471·46
30. Egyetemes névtárra ...	1,165·—	775·—
31. Vegyes ...	100·—	1,706·84
Összes bevétel ...	83,063·56	187,893·95

### Kiadás.

	Előirányzat P	Eredmény P
1. Kezelt tőkék kamata ...	1,000·—	943·05
2. Pesti kereskedelmi banknak ...	—·80	3·80
3. Segélyek:		
a) egyházmegyéknek ...	10,490·—	10,490·—
b) egyházmegyéknek Br. Baldácsy alapítvány jövedelméből ...	5,600·—	2,800·—
c) esperesek tiszteletdíja ...	4,000·—	4,000·—
Átvitel ...	21,090·80	18,236·85

	Előirányzat P	Eredmény P
Áthozat ...	21,090·80	18,236·85
d) teológiai akadémiának ...	3,150·—	4,150·—
e) leánygimnáziumnak (1360 + 800)	2,160·—	2,160·—
f) sárospataki ref. lapoknak ...	1,200·—	1,200·—
missziói segélyekből:		
g) egri lelkésznek ...	375·—	375·—
h) mezőkövesdi lelkésznek ...	225·—	225·—
i) mályi egyháznak ...	150·—	150·—
k) missziói előadónak ...	150·—	150·—
l) missziói utiköltség s napidíj ...	100·—	100·—
m) istenitisztelet tartása ...	120·—	120·—
n) ózdi lelkésznek ...	375·—	375·—
o) sajtóvelezdí lelkésznek ...	150·—	150·—
p) abodi lelkésznek ...	260·—	260·—
r) missziói utiköltség ...	80·—	80·—
Segély:		
s) miskolci tanítóképezdei hitoktató	200·—	200·—
t) sárospataki tanítóképezdének ...	15,000·—	12,000·—
4. Közigazgatási tisztviselőknek:		
a) püspöki tiszteletdíj ...	960·—	960·—
b) püspöknek Br. Baldácsy alap jövedelméből ...	2,400·—	1,200·—
c) püspöki titkárnak ...	3,480·—	3,480·—
d) püspöki titkárnak lakbér ...	1,239·25	1,239·25
e) főügyésznek ...	200·—	200·—
f) pénztárnoknak ...	2,160·—	2,160·—
g) pénztárnoknak lakbér ...	400·—	400·—
h) pénztárnoknak irodaátalány ...	100·—	100·—
i) lelkészi főjegyzőnek ...	200·—	200·—
k) világi főjegyzőnek ...	100·—	50·—
l) aljegyzőknek ...	150·—	150·—
m) levéltárnoknak 1930. évre ...	20·—	20·—
n) levéltárnoknak 1931. évre ...	40·—	40·—
o) középiskolai előadónak ...	960·—	960·—
5. Napidíjak és utiköltségek ...	1,500·—	1,373·41
6. Konventi költségek ...	1,000·—	468·37
7. Egyetemes tanügyi biz. költségek ...	600·—	312·95
Átvitel ...	60,295·05	53,245·83

	Előirányzat P	Eredmény P
Áthozat ...	60,295·05	53,245·83
8. Protestáns irodalmi társaság tagdíja (30— P. betét) ...	50·—	20·—
9. Közhirdetésből egy alsóborsodi egy- háznak ...	228·—	150·—
10. Püspöki iroda:		
a) fűtés és világítás ...	120·—	120·—
b) telefon ...	—·—	220·02
c) postafiók ...	24·—	24·—
d) nyomtatványok és írószerek ...	110·—	110·—
e) hivatalos levelekre bélyeg ...	250·—	248·—
11. Hivatalszolga bére ...	240·—	240·—
12. Fonciernek tűzbiztosításért ...	7,911·20	7,911·20
13. Zsinati költségek (marad az alap 2,981·22) ...	12,000·—	8,328·79
14. Kerületi jegyzőkönyvekre ...	1,800·—	625·82
15. Pénztári hivatal fűtése ...	80·—	80·—
16. Zsoldos árvák részére főiskolának	272·—	272·—
17. Fiu kálvineumnak ...	50·—	50·—
18. Leány kálvineumnak ...	300·—	300·—
19. Parochiális könyvtárra ...	2,200·—	1,920·—
20. Konventi jegyzőkönyvekért ...	—·—	2,015·14
21. Püspöki titkáráért nyugdíjjarulék ...	50·—	42·84
22. Miskolci hitoktató lelkészért nyug- díjjarulék ...	60·—	58·—
23. Vegyesekre ...	1,500·—	1,593·60
24. Portóváltság ...	1,800·—	1,240·—
25. Schweitzi segélyből (maradt 374·07)	—·—	600·—
26. Kölcsön adatok ...	—·—	2,598·12
27. Kezelt tőkéből vissza ...	—·—	40·62
28. Kultúradó ...	—·—	6,948·80
29. Sárospataki főgimnázium internátus államsegély ...	—·—	30,000·—
30. Theológiai internátus államsegély ...	—·—	5,000·—
31. Angol internátus államsegély ...	—·—	40,000·—
32. Államsegély lelkészeknek és özve- gyeknek ...	—·—	4,946·45
Átvitel ...	89,340·25	168,949·23



	Előirányzat P	Eredmény P
Áthozat ...	89,340·25	168,949·23
33. Államsegély egyházaknak ...	—·—	1,740·—
34. Közalapi segély egyházaknak ...	—·—	2,050·—
35. Tőke kamat segélyek ...	—·—	7,800·—
36. Segély angol tanárnak ...	—·—	2,000·—
37. Egyetemes névtárért ...	1,170·—	1,170·40
38. Főiskolának jubileumi segély (Br. Baldácsy tartalék alapból 7532·17 P)	2,000·—	1,000·—
39. Liksai József szolgáló özv. segély ...	—·—	100·—
40. Szükségadó ...	—·—	111·50
Összes kiadás ...	92,560·25	184,921·13

*A tár állása:*

1. Kint lévő tőkék ...	108,422·—
2. Kamathátralék ...	10,320·69
3. Pénztári maradvány ...	2,972·82
Összesen ...	121,715·51

Terheli ezt:

Kezelt tőke ...	34,127·82	
Törlesztéses tőke ...	3·30	
Schweitzli segély ...	374·07	34,505·19
		87,210·32
1930. dec. 31-én volt		81,373·84
több		5,836·48

**II. Vay—Mocsáry alapítvány. A)**

*Bevétel:*

1. Visszafizetett tőke ...	P 75·—
2. Kamatokból ...	„ 173·90
3. Kölcsön ...	„ 706·38
Összesen ...	P 960·18

*Kiadás:*

1. Tartozásra ...	P 781·28
2. Főiskolának kamat ...	„ 173·90
Összesen ...	P 960·18

*A tár állása :*

1. Kint lévő tőke	---	---	---	---	P 1931·08
1. Kamat hátrálék	---	---	---	---	P 108·12
				Összesen	---
				Terheli ezt tartozás	---
					„ 706·28
				1931 dec. 31-én tisztán	---
					P 1332·92
				1930 dec. 31-én volt	---
					„ 1311·27
				több	---
					P 21·65

**III. Vay—Mocsáry alapítvány. B)***Bevétel :*

1. Visszafizetett tőke	---	---	---	---	P 300·—
2. Kamatokból	---	---	---	---	„ 148·50
3. Kölcsön	---	---	---	---	„ 543·14
				Összesen	---
					P 991·64

*Kiadás :*

1. Tartozásra	---	---	---	---	P 741·64
2. Kölcsön adatott	---	---	---	---	„ 250·—
				Összesen	---
					P 991·64

*A tár állása :*

1. Kint lévő tőke	---	---	---	---	P 1880·—
2. Kamat hátrálék	---	---	---	---	„ 139·68
				Összesen	---
				Ezt terheli kölcsön	---
					„ 543·14
				1931 dec. 31-én tisztán	---
					P 1476·54
				1930 dec. 31-én volt	---
					„ 1317·54
				több	---
					P 159·—

**IV. Gróf Teleki—Szeremley—Szentés alapítvány.***Bevétel :*

1. Kamatokból	---	---	---	---	P 21·—
2. Kölcsönből	---	---	---	---	„ 287·12
				Összesen	---
					P 308·12

*Kiadás:*

1. Főiskolának	...	...	...	...	P 21.—
2. Tartozásra	...	...	...	...	„ 287·12
				Összesen	P 308·12

*A tár állása:*

1. Kint lévő tőke	...	...	...	...	P 510·06
2. Kamat hátrálék	...	...	...	...	„ 42·03
				Összesen	P 552·09
				terheli ezt tartozás	P 287·12
1931. december 31-én tisztán	...	...	...	...	P 264·97
1930. december 31-én volt	...	...	...	...	P 234.—
				több	P 30,97

**V. Lelkészi özvegy—árva gyámintézet.***Bevétel:*

1. Visszafizetett tőke	...	...	...	...	P 470.—
2. Kamatokból	...	...	...	...	„ 576·20
3. Osztalék (miskolci pénztár)	...	...	...	...	„ 37·10
4. Mult évi maradvány	...	...	...	...	„ 178·88
				Összesen	P 1262·18

*Kiadás:*

1. Pénztári maradvány	...	...	...	...	P 1262·18
-----------------------	-----	-----	-----	-----	-----------

*A tár állása:*

1. Pénztári maradvány	...	...	...	...	P 1262·18
2. Kint lévő tőke	...	...	...	...	„ 7160·89
3. Kamat hátrálék	...	...	...	...	„ 554·48
1931 dec. 31-én tisztán	...	...	...	...	P 8977·55
1930 dec. 31-én volt	...	...	...	...	„ 8207·05
				több	P 770·50

**VI. Szükösi—Hollandi tár.***Bevétel:*

1. Visszafizetett tőke	...	...	...	...	P —·01
2. Kamatokból	...	...	...	...	„ 211.—
3. Kölcsönből	...	...	...	...	„ 556·88
				Összesen	P 767·89



*Kiadás :*

1. Tartozásra	---	---	---	---	P 645·74
2. Pesti keresk. banknak	---	---	---	---	„ 2·15
3. Prinsterer alap kamata Főiskolának	---	---	---	---	„ 120·—
				<u>Összesen</u>	P 767·89

*A tár állása :*

1. Kint levő tőke	---	---	---	---	P 2625·09
2. Kamat hátrálék	---	---	---	---	„ 165·43
3. Visszafizetett tőke	---	---	---	---	„ —·01
				<u>Összesen</u>	P 2790·53

*Terheli ezt :*

A Pesti Keresk. Bank követelése	4·70	
Közigazgatási tárnak	556·88	P 561·58
1931 dec. 31-én tisztán	---	P 2228·95
1930 dec. 31-én volt	---	„ 2080·09
több	---	P 148·86

**VII. Tolcsvai Nagy Gedeon-alapítvány.***Bevétel :*

1. Visszafizetett tőke	---	---	---	---	P 122·—
2. Kamatokból	---	---	---	---	„ 111·—
				<u>Összesen</u>	P 233·—
<i>Kiadás :</i> Tartozásra	---	---	---	---	„ 62·40
Pénztári maradvány	---	---	---	---	P 170·60

*A tár állása :*

1. Pénztári maradvány	---	---	---	---	P 170·60
2. Kint lévő tőke	---	---	---	---	„ 818·29
3. Kamat hátrálék	---	---	---	---	„ 41·54
1931 dec. 31-én tisztán	---	---	---	---	P 1030·43
1930 dec. 31-én volt	---	---	---	---	„ 937·13
több	---	---	---	---	P 93·30

Együttes ülésünk az összes pénztárakra vonatkozó számadásokat rendben lévőknek, a bevételeket és kiadásokat okmányokkal igazoltaknak ta-

lálta, miért is javasolja az egyházkerületi közgyűlésnek, hogy az 1931. évi számadásokra vonatkozólag az azokban foglalt tételekre dr. Kovács Kálmán pénztárosnak a felmentést — a rendes, pontos kezelésért elismerése nyilvánítása mellett — adja meg.

### VIII. Költségvetés.

2. Tárgyalás alá vette az együttes bizottság az 1932. évi költségelőirányzatokat, amelyeket elfogad s az egyházkerületi közgyűlésnek elfogadásra ajánl, annak megjegyzése mellett, hogy bár együttes bizottságunk tudatában van a Sárospataki Tanítóképezdéhez fűződő nagy érdekeinknek s minden lehetőséget kimerített, hogy a mult évre előirányzott 15.000 P. helyett tényleg kifizetett 12.000 P. segélynek megfelelő összeget juttason a folyó évre is a Tanítóképzőnek, a költségvetés egyensúlyának megőrzése figyelemmel az egyre csökkenő államsegélyre csak úgy volt lehetséges, hogy az 1932. évre a Sárospataki Tanítóképző évi segélye címén csupán 8.000 P-t javasol beállítani.

Ugyanezen szempontok vezették bizottságunkat azon javaslat megtételénél is, ahol a Sárospataki Lapok eddigi 1.200 P. évi segélyét 800 P.-re mérsékelte.

Az együttes bizottság által elfogadott költségelőirányzatok a következők.

### Költségvetés az 1932. évre.

	<i>Bevétel.</i>	1931. évi eredmény	1932. évi előirányzat
1. Áthozat a mult évről ... ..		2,972·82	2,972·82
2. Államsegély ... ..		32,388·—	22,000·—
3. Theol. akadémiának ... ..		4,150·—	4,150·—
4. Kamatokból ... ..		5,593·77	5,000·—
5. Baldácsy jövedelemből ... ..		4,000·—	4,000·—
6. Fonciére jó tanulóknak ... ..		600·—	600·—
7. Fonciére 1930. évi nyereségből ... ..		2,110·99	1,300·—
8. Missziói segély ... ..		2,198·—	2,198·—
9. Portóváltás 1931—32. évre ... ..		1,800·—	1,800·—
	Átvitel ...	30,340·85	44,020·82

	1931. évi eredmény	1932. évi előirányzat
Áthozat ...	30,340·85	44,020·82
10. Egyházmegyétől: egyet. névt. ...	775·—	390·—
11. „ tűzbiztosításért ...	10,591·18	10,499·13
11/a. „ tűzbizt. 1931. évről		71·—
12. „ közigazt. tára ...	827·43	700·—
13. „ kerületi jkv. ...	668·80	1,200·—
14. „ zsinati jkv. ...	2,110·—	1,800·—
15. „ közhirdetésre ...	185·80	200·—
16. „ konventi jkv. ...		2,400·—
17. Parochiális könyvt.: egyházaktól ...	1,880·—	1,800·—
18. Parochiális könyvt.: tanintézetektől ...	40·—	30·—
19. Zsinattartási alapból (20,928·03) ...	7,947·81	3,000·—
20. Báró Baldácsy alap tartb. (8,335·40)	1,000·—	1,000·—
21. Középisk. tanügyb. közig. előadóknak	1,263·60	1,200·—
22. Zsoltárjuttalék ...	1,471·46	1,000·—
23. Vegyesekből ...	1,579·77	100·—
Összesen	86,154·43	69,410·95

#### *Kiadás.*

1. Kezelt tőkék kamata ...	943·05	1,000·—
2. Pesti keresk. banknak ...	3·80	4·—
3. Segélyek: egyházaknak államsegély	10,490·—	8,392·—
4. Esperesek tiszteletdíja ...	4,000·—	3,200·—
5. Leánygymnasiumnak (360+800) ...	2,160·—	2,160·—
6. Theol. akadémiának ...	4,150·—	4,150·—
7. Sárospataki lapoknak ...	1,200·—	800·—
8. Miskolci tanítókép. hitoktatóknak ...	200·—	180·—
9. Sárospataki tanítóképezdének ...	12,000·—	8,000·—
10. Missziói segélyekből segélyezések ...	1,985·—	2,198·—
11. Közigazgatási tisztviselőknek ...	9,240·—	8,316·—
12. Püspök úrnak Baldácsy segélyből ...	1,200·—	1,200·—
13. Középiszkolai előadóknak ...	960·—	864·—
14. Konventi költségek ...	2,483·51	1,000·—
15. Napidíjak és utiköltségek ...	1,373·41	1,300·—
16. Egyet. tanügyi hitokt. költségek ...	312·95	600·—
17. Protestáns irod. társ. díjra ...	20·—	70·—
18. Közhirdetésből egy egyháznak ...	150·—	150·—
Átvitel ...	52,871·72	43,584·—



	1931. évi eredmény	1932. évi előirányzat
Áthozat ...	52,871·72	43,584·—
19. Püspöki iroda (fűtés stb.) ...	884·02	1,000·—
20. Fonciérnek tűzbiztosításért ...	7,911·20	7,834·61
21. Zsinati költségek (alap 12,981·22) ...	7,947·81	3,000·—
22. Ker. jkvek ...	625·82	1,200·—
23. Zsoldos árvák részére főiskolának ...	272·—	272·—
24. Fiú kálvineumnak ...	50·—	50·—
25. Leány kálvineumnak ...	300·—	300·—
26. Parochiális könyvtára ...	1,920·—	1,800·—
27. Konventi jegyzőkönyvekért ...	2,483·51	2,400·—
28. Püspöki titkárárt nyugdíjjár. ...	42·84	50·—
29. Miskolci hitoktatóért ...	58·—	60·—
30. Vegyesekre ...	1,592·78	1,500·—
31. Portóváltáság ...	1,240·—	1,800·—
32. Egyetemes névtárra ...	1,170·40	
33. Sárospataki főiskolának jub. költ. ...	1,000·—	1,000·—
34. Mályi egyháznak segély ...		150·—
35. Átmeneti tétel mint egyenleg ...		610·34
36. Br. Baldácsy jövedelemből egyhm-nek	2,800·—	2·800·—
Összesen	83,170·10	69,410·95

## II. Vay—Mocsáry-alapítvány. A)

Bevétel: Kamatokból ...	178·90	200·—
Kiadás ...	178·90	200·—

## III. Vay—Mocsáry-alapítvány. B)

Bevétel: Kamatokból ...	148·—	100·—
Kiadás: Tőkésítésre ...	148·—	100·—

## IV. Gróf Teleki—Szeremley—Szentés-alapítvány.

Bevétel: Kamatokból ...	21·—	21·—
Kiadás: Főiskolának ...	21·—	21·—

## V. Lelkészzi özvegy-árva gyámintézet.

Bevétel: Kamatokból ...	576·20	500·—
Kiadás: Tőkésítésre ...	576·20	500·—

## VI. Szükösi—Hollandi tár.

	1931. évi eredmény	1932. évi előirányzat
Bevétel: Kamatokból ... ..	211.—	211.—
Kiadás: 1. Prinsterer alapítvány kamatai- ból Főiskolának ... ..	120.—	120.—
2. Pesti ker. banknak ... ..	2·15	2·15
3. Tőkésítésre ... ..	88·85	88·85
Összes kiadás ... ..	211.—	211.—

## VII. Tolcsvai Nagy Gedeon-alapítvány.

Bevétel: Kamatokból ... ..	111.—	111.—
Kiadás: Tőkésítésre ... ..	111.—	111.—

3. Tárgyaltatott az 1931. évi őszi egyházkerületi közgyűlésünk 134 pont alatti határozata, amellyel javaslatot kér a gömör-tornai egyházmegye azon javaslatáról, amely szerint a Szükös—Hollandi és a Lelkészek és Özvegyek s Árvák tára tőkéi a segélyre szoruló lelkészeknél helyeztessenek ki 5<sup>o</sup>/<sub>o</sub>-os kamat mellett.

Mivel a két említett Tár tőkéi jelenleg kölcsönként ki vannak helyezve s a mai gazdasági viszonyok között a tőkék vissza fizetése nem remélhető, bizottságunk javasolja, hogy a kérdés felletti érdemi határozathozatala későbbi időre halasztassék.

4. Olvastatott az Orsz. ref. szeretet szövetség megkeresése az egy. ker. közgyűlésünk 1931. évi 131. sz. határozata folytán.

Bizottságunk javasolja, hogy Egyházkerületünk az Orsz. ref. szeretetszövetségbe egyszersmindenkorra fizetendő 100 P-vel „alapító tagként“ lép-

5. A költségelőirányzatok letárgyalása után együttes bizottságunk megállapította, hogy a folyó évi pénztári napló lezárása után a bevételi többlet 32,569 P 35 (ebben 25,212 P 19 f. az első nyedévi adócsökkentési segély), amely taka-

rékpénztári folyószámlán, postatakarékpénztári csekk-számlán és készpénzben meglévőnek találtatott.

Az elnök az ülést berekeszti.

Kelt mint fent.

*Dr. gróf Haller József*  
együltes bizottság  
elnöke.

*Dr. Kovács Kálmán*  
egyh. ker. pénztáros,  
jkkvvezető.

## Kimutatás

az egyh. ker. pénztár kezelésében lévő tőkékről.

		Pengő
1.	1. Nekézsenyi egyház tőkéje ... ..	12·26
2.	2. „ „ „ ... ..	1253·83
3.	4. Szögligeti „ „ ... ..	12·26
4.	5. Bódvaszilasi „ „ ... ..	12·26
5.	7. Papp János alapítványa ... ..	12·26
6.	8. Kiss Józsefné „ ... ..	12·26
7.	11. Kisbéri egyház tőkéje ... ..	24·40
8.	12. Megyasszay István alapítványa ... ..	12·26
9.	13. Vágasszi Ferenc „ ... ..	12·26
10.	14. Felsőnyárádi egyház tőkéje ... ..	24·53
11.	15. „ „ Csók Ádámné alapítv. ... ..	6·14
12.	17. „ „ Kőszénjogalap ... ..	17·64
13.	19. Miskolci egyház Kovács János alapítványa ... ..	36·80
14.	21. „ „ tőkéje ... ..	12·26
15.	22. „ „ „ ... ..	18·40
16.	23. „ „ „ ... ..	12·26
17.	24. „ „ „ ... ..	49·06
18.	25. „ „ „ ... ..	12·26
19.	29. „ „ „ ... ..	18·40
20.	31. Ondi egyház építkezési tőkéje ... ..	24·53
21.	39. Zsinattartási alap ... ..	12,980·22
22.	40. Zádorfalvai egyház tőkéje ... ..	18·40
23.	43. Takta-vajkóci egyház tőkéje ... ..	12·26
24.	44. Hernádsadányi egyház tőkéje ... ..	12·26
25.	46. Beretky-fialka alapítvány ... ..	18·35
26.	47. Vay József „ ... ..	24·53
27.	48. Abodi egyház tőkéje ... ..	39·36
<b>Átvitel ...</b>		<b>14,701·71</b>



		Áthozat	Pengő
		...	14,701·71
28.	50. Aborai egyház tőkéje	... ..	11·—
29.	51. Alsó-falvi egyház tőkéje	... ..	6·12
30.	52. Alsó-pohorágyi egyház tőkéje	... ..	6·13
31.	53. Abaujnádasdi egyház tőkéje	... ..	12·26
32.	54. Alsó-Szuhai „ „	... ..	12·26
33.	56. Árvaházi alap	... ..	65·13
34.	57. Balajti egyház tőkéje	... ..	26·43
35.	58. Borsodgeszti egyház tőkéje	... ..	12·26
36.	60. Berétei „ „	... ..	12·18
37.	61. Bódvavendégi „ „	... ..	12·26
38.	62. Cseleji egyház tőkéje	... ..	6·13
39.	63. Czakói egyház tőkéje	... ..	6·03
40.	65. Eperjesi egyház tőkéje	... ..	33·04
41.	66. Egerszögi egyház tőkéje	... ..	39·99
42.	67. Garanyi egyház tőkéje	... ..	5·96
43.	68. Gomba Mihályné alapítványa	... ..	12·26
44.	69. Gömörszöllősi egyház tőkéje	... ..	6·13
45.	73. Gálszécsi egyház tőkéje	... ..	11·—
46.	74. Héti egyház tőkéje	... ..	12·—
47.	78. Harkányi egyház tőkéje	... ..	79·74
48.	79. Hegymegi egyház tőkéje	... ..	26·35
49.	80. Hernádbúdi egyház tőkéje	... ..	—·—
50.	81. Hidvégdardói egyház tőkéje	... ..	59·68
51.	82. Homonnai egyház tőkéje	... ..	6·14
52.	83. Húbói egyház tőkéje	... ..	4·84
53.	84. Illésy Pál s neje alapítványa	... ..	12·26
54.	87. Kisgyőr egyház tőkéje	... ..	6·11
55.	89. Korompai egyház tőkéje	... ..	12·26
56.	90. Lasztóci egyház tőkéje	... ..	4·87
57.	172. Leányiskola	... ..	1,570·44
58.	90. Latinák Margit és Vilmos alapítványa	... ..	12·26
59.	94. Málczai egyház tőkéje	... ..	12·26
60.	95. Maklári egyház tőkéje	... ..	39·98
61.	96. Mezőkövesdi egyház tőkéje	... ..	18·33
62.	98. Mezőtelkesi egyház tőkéje	... ..	4·87
63.	100. Nagylajosi egyház tőkéje	... ..	4·89
64.	101. Nagykázméri egyház tőkéje	... ..	12·26
		Átvitel	16,897·82

	Áthozat	Pengő
		16,897·82
65. 102. Naprágyi egyház tőkéje	---	12·29
66. 103. Nemesradnoti egyház tőkéje	---	9·75
67. 104. Otrokocsi egyház tőkéje	---	4·89
68. 105. Rimapálfalvi egyház tőkéje	---	6·13
69. 106. Rozsnyóudvari egyház tőkéje	---	6·13
70. 107. Sajókirályi egyház tőkéje	---	12·26
71. 109. Sajóvámosi egyház tőkéje	---	3·63
72. 110. Sajórenkei egyház tőkéje	---	4·89
73. 111. Sajóvelezdi egyház tőkéje	---	12·26
74. 112. Sárkány Sámuel alapítványa	---	251·65
75. 113. Szalonai egyház tőkéje	---	6·12
76. 114. Sajószentkirályi egyház tőkéje	---	4·89
77. 115. Szalókai egyház tőkéje	---	4·89
78. 118. Szilicai egyház tőkéje	---	24·52
79. 119. Székely Géza alapítványa	---	18·40
80. 120. Szuhafői egyház tőkéje	---	6·13
81. 129. Taktaharkányi egyház tőkéje	---	24·53
82. 131. Tardonai egyház tőkéje	---	6·11
83. 132. Tornakápolnai egyház tőkéje	---	12·26
84. 134. Terentenei egyház tőkéje	---	6·13
85. 135. Tornalyai egyház tőkéje	---	24·53
86. 136. Tóth György alapítványa	---	12·26
87. 137. Vágossy Ferenc alapítványa	---	12·26
88. 139. Vályi egyház tőkéje	---	6·13
89. 140. Vattai egyház tőkéje	---	12·26
90. 141. Vámosújfalui egyház tőkéje	---	3·61
91. 147. Zádorfalvai egyház tőkéje	---	24·53
92. 148. Záhonyi egyház tőkéje	---	4·89
93. 149. Zilizi egyház tőkéje	---	6·06
94. 152. Hejőszalontai egyház tőkéje	---	37·68
95. 153. Csernahói egyház tőkéje	---	6·07
96. 161. Tanítóképezdei alap	---	4,348·31
97. 163. Br. Baldácsy alap tartalék	---	7,502·17
98. 166. Püspöki özvegyek alapja	---	4,791·15
	Összesen	34,127·81

Egyházkerületi közgyűlés az egyházkerületi pénztár és a többi összes táruk

1931. évi számadását elfogadja, ennek elfogadásával az 1931. évi pénztári évet lezárja és az egyházkerületi pénztárosnak, szabatos és pontos kezeléséért elismerésének nyilvánítása mellett a felmentést megadja.

Ugyancsak elfogadja az egyházkerületi közgyűlés a pénzügyi választmány és számvevőszék javaslata alapján az egyházkerületi pénztár és a többi összes táruk 1932. évi költség előirányzatát az összes beállított bevételi és kiadási tételekkel együtt s mély sajnálattal állapítja meg ennek kapcsán, hogy a sárospataki tanítóképezde részére, bármily sulyt kíván is helyezni ezen intézet fenntartásához és fejlesztéséhez fűződő rendkívüli érdekekre, az 1932. költségvetési évre a költségvetés egyensúlyának megőrzése okából évi segély címén csak 8.000 P-t tud juttatni.

10. Tárgyaltatott az egyházkerületi pénzügyi választmány 1932. évi április hó 2-án megtartott ülésében foglalt azon javaslata, hogy az Orsz. Ref. Szeretet Szövetségbe a tiszáninneri ref. egyházkerület egyszer s mindenkorra fizetendő 100 P-vel, alapító tagként lépjen be.

Egyházkerületi közgyűlés a pénzügyi választmány javaslata alapján elhatározza, hogy az Orsz. Ref. Szeretet Szövetségbe 100 P-vel alapító tagként belép és ennek végrenajtásával az egyházkerület elnökségét megbízza.

11. Tárgyaltatott az egyházkerület pénzügyi választmányának 1932. évi április hó 2-iki ülésében kelt javaslata, amellyel a pénzügyi választmány a gömör-tornai egyház azon indítványára nézve, amely szerint a Szükös—Hollandi és a Lelkészek és Özvegyek s Ár-



vák tára tőkái a segélyre szoruló lelkészeknél helyeztessenek ki 5 százalékos kamat mellett, azt a javaslatot teszi, hogy miután e tára tőkái jelenleg kölcsönként ki vannak helyezve és a mai viszonyok szerint visszafizetésük nem remélhető, a kérdés felett az érdemi határozat későbbre halasztassék.

Egyházkerületi közgyűlés a gömörtornai egyházmegye az említett tára tőkái jelzett célbóli kihelyezése tekintetében való határozatot, arra való tekintettel, hogy belátható időn belül e tára kihelyezett tőkái vissza aligha fizettetnek, későbbi időre halasztja.

12. Olvastatik dr. Enyedy Andor belmissziói előadónak egyházkerületi közgyűlésünkhöz intézett levele, amelyben bejelenti, hogy belmissziói előadói tisztségéről végérvényesen lemond; kéri lemondása elfogadását s utódja megválasztását, hogy neki az előadói tisztelet az iratokkal együtt június hó végéig átadhassa. Lemondása kapcsán köszönetet mond az egyházkerületi közgyűlésnek a megválasztásában, két ízbeni visszatartásában megnyilvánult bizalomért és a munkája iránt tanúsított állandó támogatásért.

Egyházkerületi közgyűlésünk dr. Enyedy Andor lemondását a belmissziói előadói tisztségről, sajnálattal veszi tudomásul, végzett munkájáért, amelyhez a munka megindításának biztató reményei, áldásai fűződtek, jegyzőkönyvi köszönet mond. Belmissziói előadóul pedig Svingor Jenő radostyáni lelkészt választja meg és működésére Isten gazdag áldását kéri.

13. Az ORLE 1931. augusztus hó 31-én tartott közgyűlése 8. sz. jkvi pontjával még egyszer megkeresi az összes egyházkerületeket és így tisztáninni egyházkerületünket is és az egyetemes konventet, hogy a

Theol. Szemlének a Paróchiális Könyvtár utján való fenntartását tegyék lehetővé. Dr. Balthazár Dezső, az ORLE elnöke és Csikesz Sándor főtitkár nyomós érvekkel támogatják a kérelmet.

Egyházkerületi közgyűlésünk a legteljesebb mértékben osztja a Theol. Szemle további fenntartásának szükségességét, a magyar ref. egyház becsületbeli ügyének tekinti ez egyetlen theol. szaklap életben maradását, azért azzal a tiszteletteljes kérelemmel fordul az egyetemes konventhez, hogy a Theol. Szemle fennmaradását, az ORLE közgyűlésének elgondolása szerint, a Paróchiális Könyvtár útján, a Paróchiális Könyvtár szabályzatának esetleges módosításával is, tegye lehetővé.

14. A tiszántuli egyházkerületi tanács 1931. december hó 21-iki ülése 20. sz. jkvi pontjával értesíti egyházkerületünket, hogy a szabolcsi legációkra vonatkozólag — a régi rendet —, amelynek visszaállítására egyházkerületünk testvéri kérelmet intézett 1931. évi június 17-iki ülése 76. számú határozatával a tiszántuli egyházkerülethez, nem teljesítette, mert — értesítése szerint — az egyházkerületi tanács a saját kollégiuma növendékeit sem tudja a rendelkezése alatt álló legációk utján a szükségesnek megfelelő mértékben segíteni.

Sajnálattal vétetik tudomásul.

15. Mult évi őszi egyházkerületi gyűlésünk 126 jkvi. számú határozatával a sárospataki főiskola anyagi helyzetének megvizsgálása s a szükségessé vált szanálás módzatainak és kereteinek megállapítása céljából egy, Bernáth Aladár, Farkas István, Fodor György, dr. Kovács Kálmán és Téglássy András tagokból álló egyházkerületi bizottságot küldött ki teljhatalmú megbizatással, felhatalmazást adván e bizottságnak arra, hogy a költ-

ségvetési egyensúly helyreállítása céljából a kiadások csökkentésével és a bevételek fokozásával minden lehető ttegyen meg, s eljárásáról és tett intézkedéséről pedig tegyen jelentést az egyházkerületi gyűlésnek.

Ez a bizottság 1931 november 26-án Sárospatakon a főiskola anyagi helyzetét átvizsgálta, megállapította a szanalás módját, kereteit, s tett intézkedéseiről a következő jegyzőkönyv, mint jelentés alapján számol be :

## JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett Sárospatakon, 1931 november hó 26-ik napján a sárospataki ref. főiskola költségvetési egyensúlyának helyreállítására a tiszáninneri ref. egyházkerületi közgyűlés által kiküldött bizottságnak üléséről.

Jelen vannak: Janka Károly főisk. lelkészi gondnok, Bernáth Aladár alispán, egyh. ker. tanácsbíró, Fodor György ny. ref. lelkész, egyh. ker. számvevőszéki tag, Farkas István ref. esperes, egyh. ker. tanácsbíró, dr. Kovács Kálmán ügyvéd, egyh. ker. pénztárnok, Elekes Imre gimn. és közigazgató, dr. Vasady Béla theol. igazgató, dr. Trócsányi József gazd. vál. elnök.

1. Janka Károly főiskolai lelkészi gondnok üdvözölvén a megjelenteket, jelenti, hogy az egyházkerületi elnökség a tiszáninneri ref. egyházkerület által Miskolcon 1931 november 11-én tartott közgyűlésén adott megbízatás alapján a főiskola költségvetési egyensúlyának helyreállítására kiküldött bizottságot a mai napra hívta össze. A bizottság működésére és hatáskörére vonatkozó egyházkerületi jegyzőkönyv jelenleg ugyan nem áll rendelkezésre, mert az még hitelesítés alatt áll, de annak a lényege az, hogy a kiküldött egyházkerületi bizottság a szükséges intézkedéseket teljhatalommal azonnali hatállyal tegye meg és eljárásáról tegyen jelentést az egyházkerületnek. Jelenti továbbá, hogy Dókus Ernő főgondnok ur egyéb hivatalos elfog-



laltságára tekintettel kimentette távolmaradását, ugyszintén F. Farkas Géza főisk. vil. gondnok ur is, aki levélben egyfelől kifejezést ad annak, hogy még csak a lehetőségére se gondoljon a bizottság annak, mintha a vagyoni egyensúly helyreállítására valamely intézeti ág szüneteltetése kerüljön szóba, másfelől, hogy a főiskola sorsa a magyar mezőgazdaság sorsával függ egybe, amelynek javulása nélkül elpusztul maga az ország is. Egyébként a maga részéről egyetért azzal, hogy a bizottság faragjon le a legrigorózusabban minden fillért, ahol csak lehetséges. Ezek előterjesztése után a bizottság megkezdte működését s

elnökeiül Fodor György és Bernáth Aladár biz. tagokat és jegyzőjéül dr. Trócsányi József gazd. vál. elnököt választotta meg.

2. A bizottság meghallgatta a gazd. vál. elnökének a költségvetés egyensúlyának helyreállítására vonatkozó javaslatait s ezután a főiskolának az 1931/32. évre vonatkozó ideiglenesen már életbeléptetett költségvetését tételenként letárgyalta, fontolóra vevén azt, hogy a főiskola ez évi költségvetése 70.000 P deficitet mutat s ez év rendkívüli veszteségeitől eltekintve is, (györgytarlói és bálványosi rossz termés, a királyhegyi szőlő csekély hozama) a birtokok jövedelmezőségének a csökkenése következtében a ráncokvetkező években a főiskola normál deficitje 33.000 P-re tehető.

A bizottság arra a megállapodásra jut, hogy a 70.000 P ez évi deficitet 7 évre kell 10.000 P-vel elosztani, amihez hozzávevén a 33.000 P normáldeficitit, a ráncokvetkező években évi 43.000 P deficit el-tüntetéséről kell gondoskodni. E célból a bizottság a bevételek szaporítására és a kiadások csökkentésére a következő határozatokat hozza.

### Bevételek szaporítása.

1. Tanári s tisztviselői, bajorosi fizetéseknel az eddigi 1'5 <sup>0</sup> / <sub>0</sub> nyugdíjlevonás helyett további 1'5 <sup>0</sup> / <sub>0</sub> , vagyis összesen 3 <sup>0</sup> / <sub>0</sub> levonás, várható többlet	1.700.— P
2. Theológusok tandíjának emelése évi 24 P-ről évi 50 P-re. Várható többlet 70 theológus után	1.820.— P
3. Theológusok internátusi díjának emelése 120 P-ről évi 180 P-re. Várható többlet 70 diák után á 60 P.	4.200.— P
4. Zsindely házbeli kisinternátusban internátusi díj emelés évi 100 P helyett 120 P-re, 30 diák után á 20 P...	600.— P
5. Minden tanulóra évi 10 P fűtési díj kivetése. Várható többlet 500 diák után	5.000.— P
6. Egy tanterem visszaállítása a gimnáziumban internátusnak 10 diák á 120 P	1.200.— P
7. Gimn. beirási díjak (fejenként 6 P.) felének az igénybevétele 430×3 P.	1.290.— P
Összesen :	15.810.— P

### Kiadások csökkentése.

1. Értesítő kiadásnál tetemes redukció terjedelemben és példányszámban. Elérhető megtakarítás a mai 2,600 P. helyett ennek fele	1,300.— P
2. Tanári és tisztviselői fizetések állami rendszerű csökkentése (10—12 <sup>0</sup> / <sub>0</sub> )	7,200.— P
3. Theol. tanári pótlék felfüggesztése	1,536.— P
4. Hadipótlékok felfüggesztése	518'40 P
5. Bódy Dénes vallástanári pótlék felfüggesztése	600.— P
6. Sárospataki Ref. Lapok segélyének évi 400 P. helyett évi 200 P-re való redukálása	200.— P
7. P. Horváth pusztai kötelezettségek csökkentése a birtok jövedelmező-	

	ségének a buza ára esése miatt beállott hanyatlása folytán. Ezentul a régi osztr. ért. 50 frt., ill. 100 Kor. helyett nem 116 P, hanem csak 100 P. adatnék. Ez jelentene	1,632.— P
8.	Utiköltségekre az eddigi 800 P. helyett csak 400 P.	400.— P
9.	Vasuti igazolványok érvényesítési díjának a megszorítása (ezentul csak a theol. igazgató és helyettese, a gimn. igazgató és helyettese és a gazd. vál. elnök kapják). Elérhető megtakarítás	730.— P
10.	Bajorosok fizetésének csökkentése (ruhailletmény 8x80 P.)	640.— P
11.	Összes tiszteletdíjak redukciója 10 százalékkal	370.— P
12.	Főiskolai orvosi állás megszüntetése	1,941.— P
	Összesen:	17,067·40 P

E két tétel összesítése:

1.	Bevételek növelése	15,810.— P
2.	Kiadások csökkentése	17,067·40 P
	Összesen:	32,877·40 P

Ezt levonva a 43,000.— P. hiányból  
32,877·40 P.

10,122·60 P. marad fedezetlen hiány.

A gazd. választmány elnöke e hiány fedezését: 1. az egyházkerulettől, 2. a Pataki Diákok Orsz. Szövetségének áldozatkészségétől, 3. a Szoboszlay hagyatékából reméli, amely — hacsak az Amerikára is kiterjeszkedő gazdasági világválság számításainkat keresztül nem huzza — 100,000 P. tőkét állíthat a főiskola szolgálatába, évi 7,000 P. kamathozammal.

Ezzel szemben az egyházkerületi bizottság kénytelen hangsúlyozni, hogy az egyházkerület az egyháztagok adózó képességének a teljes kimerü-



lése folytán nem képes az eddiginél több áldozatot hozni a főiskoláért, reménységgel van azonban, hogy a P. D. O. Sz. a nehéz viszonyok között is meg fogja találni a módját a segítségnek, továbbá reméli, hogy a Szoboszlai hagyaték is a várt összegben be fog folyni. Általában véve pedig az a nézete, hogy 10,000 P. hiány egy gazdasági világválság korszakában, amikor minden intézmény a megrendülés szélén áll, nem olyan ijesztő nagy, hogy az egyenesen a főiskola létét fenyegetné s azt a lét vagy nem lét kérdése elé állítaná. Ezért a bizottság egyelőre a fentieken felül továbbmenő intézkedések szükségét nem látja fennforogni.

3. A bizottság a főiskola költségvetési egyensúlyának mielőbb való helyreállítása céljából a részletekben a következő intézkedéseket teszi:

a) A theol. akad. tanárpótlékot, hadipótlékot, vallás tanári személyi pótlékot 1931. december 1-től beszünteti.

b) A közpénztár költségvetésében felvett összes tiszteletdíjakat 1931. július 1-től kezdve 10 százalékkal leszállítja (közigazgató, theol. igazgató, gimn. igazgató tiszteletdíja, illetve irodaátalánya, főiskolai lelkész tiszteletdíja, főkönyvtárnok tiszteletdíja, jegyzők, levéltárnok, énekkari elnök, karvezető intern. felügyelők, ig. tanácsi jegyző tiszteletdíja, g. v. elnök 600 P. tiszteletdíja).

c) A teológusok tandíját ez év második felére 25 P-ben állapítja meg.

d) A napidíjak nagyságát 24 órára vidéken 16 P-ben, Budapesten 20 P-ben állapítja meg; érvényben hagyván egyébként az idevonatkozólag korábban tett igazgató-tanácsi intézkedéseket.

e) A 3 százalékos nyugdíjlevonást 1931. december 1-től életbe lépteti.

f) A theol. tanároknak fizetési osztályokban és fokozatokban való előlépését 1931. december 1-től felfüggeszti s felhívja a theol. kart, hogy idevonatkozólag figyelemmel az időközben várható nyug-

díjtörvény módosításra is, tegyen javaslatot az igazgató-tanács elé.

*g)* Helyettesítési és órátöbbleti díj tekintetében kimondja, hogy úgy a gimnáziumban, mint az akadémián minden tanár a Szolgálati szabályzatban vagy azt pótló szabályban megállapított köteles óraszámom felül még két órát díjtalanul tartozik ellátni; az ezen felüli óraszámot, amennyiben az az igazgató-tanácsnak történt bejelentés alapján történik, a főiskola a legutóbbi időben szokásos módon honorálja.

*h)* A gazd. vál. jegyző tiszteletdíjára nézve kimondja, hogy az 1931. december 1-től kezdve nem lehet több, mint a többi jegyzőké, vagyis 30 P. (10 százalék levonással 27 P.) készpénz s semmi egyéb.

*i)* Ugy az akadémián, mint a gimnáziumban a II. félévben 10 P. fűtési díj szedendő minden növendéktől. A gimnáziumban a teher igazságosabb megosztása céljából a gimnáziumi székre és osztálytanárookra bízva, hogy az egyes osztályokban az egy osztályra eső összeget arányosan osszák szét a szülők vagyoni helyzetének figyelembe vételével.

*j)* A P. Horváth pusztát terhelő kötelezettségek leszállítását már a folyó költségvetési évtől kezdve foganatosítani rendeli s ezzel a gazdasági választmányt megbízza.

4. A bizottság a főiskolai közpénztár felsegítésére elrendelt díjemelésekből a szülőkre háruló teher részbeni ellensúlyozásául úgy határozott, hogy

a tápdíjat évi 250 P helyett 230 P-ben állapítja meg, úgyhogy az már erre az évre életbe lép a 2. félévtől kezdve akként, hogy a 2. félévre attól, aki az 1. félévre 125 P-t már befizetett, csak 105 P. szedendő, a 2. félévben belépőktől 115 P. Ezzel kapcsolatban a tápintézeti felügyelő évi 600 P tiszteletdíját is 10%-al 540 P-re szállítja le.

5. A gimn.-ban egy h. tanári tanszék betöltése tárgyában a bizottság úgy határoz, hogy

a gimn. szék az állást a gondnokság jóváhagyásával betöltheti, ha az állami fiz. kiegészítés az illető részére biztosítottik s ha az illető hajlandó egy évre eljönni minden további elkötelezés ígérete nélkül.

6. Foglalkozott a bizottság a gimn. osztályok párhuzamosításának a kérdésével is abból a szempontból, hogy anyagilag nem lenne-e előnyösebb egy párhuzamos osztálynak azonnali megszüntetése s a párhuzamos osztályok fokozatos megszüntetése.

Bizottság e tárgyban a gimn. székét indokolt javaslat tételére hívja fel.

7. Bizottság végigtekintve azokon a fentiekben tett intézkedéseken, amelyeket a főiskola csonkítatlan megmaradása érdekében hozott meg,

sajnálattal állapítja meg, hogy más ut a főiskola költségvetésének szanálására nem állott rendelkezésre, bármennyire is vágának azok a fájdalmas intézkedések eleve nébe az iskolai díjak emelésével a szülőknek s különböző fizetés-leszállításokkal a tanároknak és tisztviselőknek. Nem állott más ut rendelkezésre, mert a bizottság részletes vizsgálat útján meggyőződött, hogy a főiskolának birtokai, erdei, szőlői részint bérbeadás, részint házi kezelés útján az okszerű gazdálkodás követelményeinek megfelelően kezeltetnek, de azok az egész országot tönkremenéssel fenyegető mezőgazdasági s szőlőgazdasági válság folytán oly keveset jövedelmeznek, hogy a főiskola tisztán emiatt jutott súlyos jövedelmi krízisbe. Rendíthetetlenül bizik ab-



ban, hogy ez a válság is el fog múlni s a gazdasági helyzet fokozatos javulásával vissza lehet lesz térni a régi mértékre. Ezért bizottság intézkedéseit ideiglenesnek tekintti, olyanoknak, amelyeket a közszükség parancsára egyetemes érdekből kellett tennie, bármennyire súlyosak is azok a tanári karra. Felkéri ennél fogva a tanári kart, hogy a most rájuk mért áldozatokba nyugodjanak bele s viseljék azt azzal a nagy lélekkel, amely a főiskolának még sokkal nehezebb időkben az üldöztetések korában is megtartója volt. Ezeknek a tanári karhoz intézendő iratban való tolmácsolására az elnökséget kéri fel.

8. Bizottság eljárásának eredményéről felvett jegyzőkönyvet

a főtiszteletű és nagyméltóságú egyházkerületi elnökséghez terjeszti fel.

9. A jegyzőkönyv hitelesítésével a bizottság jegyzője és elnökei bizatnak meg.

10. Elnökség megköszönvén a bizottságnak egy egész napon át kifejtett lelkiismeretes, türelmes és fáradságos munkáját, a gyűlést bezárja.

K. m. f.

*Dr Trócsányi József*  
jegyző.

*Fodor György*  
*Bernáth Aladár*  
elnökök.

Dr. Trócsányi József, mint a gazdasági választmány elnöke, e jegyzőkönyvi jelentéssel kapcsolatban jelenti, hogy annak 3. pontjában foglalt intézkedéseket — a bizottság rendelkezésének megfelelőleg — 1931 december 1-vel foganatosította s a jegyzőkönyv 7. pontjában, annak utolsó mondatában említett iratot a bizottság elnöksége a tanári karhoz elkészítette s ő azt a közigazgatóhoz áttette.

Közgyűlésünk a sárospataki főiskola anyagi ügyeinek szanálására kiküldött bizottság intézkedéseit — megköszönve a bizottság minden egyes tagjának fáradozásait — jóváhagyólag tudomásul veszi abban a biztató reménységben, hogy ez intézkedésekkel a költségvetési egyensúly helyreállítása elérhető lesz s ez idő szerinti továbbmenő nagyobb szabású intézkedések szükségét fennforogni nem látja.

16. A Szlovenszkói Tiszáninneri ref. Egyházkerület püspöki hivatala a Kassán 1932. évi március 3-án tartott rendkívüli egyházkerületi közgyűlés 2. sz. határozatában foglalt megbízás alapján a Baldácsy-alapítvány jövedelméből a Szlovenszkói Tiszáninneri ref. Egyházkerületet megillető aránylagos rész kiszolgáltatását kéri.

Egyházkerületi közgyűlés tudomással bír arról, hogy ezen ügynek az összes egyházkerületekre vonatkozó egyöntetű elintézésével az egyetemes konvent elnöki tanácsa behatóan foglalkozott s dr. Benedek Zsolt konventi tanácsost az ügy tanulmányozására és javaslattételre felkérte. Ez okból egyházkerületi közgyűlés mindaddig nincs abban a helyzetben, hogy e kérdésben állástfoglaljon, míg az egyetemes konvent elnöki tanácsától ezen ügy egyöntetű rendezésére utmutatást nem nyer. Hogy tehát a Szlovenszkói Tiszáninneri ref. Egyházker. kérelmére a válasz megadható legyen; egyházkerületi közgyűlésünk fölkéri az egyetemes konvent elnöki tanácsát, hogy a szükséges utmutatást minél előbb megadni sziveskedjék.

17. A püspöki állásra történt szavazás alkalmával — a szavazatbontó bizottságnak f. évi január hó 21-én

Miskolcon felvett jegyzőkönyve szerint — érvénytelennek nyilvánítottak a következő szavazatok:

a nagyvisnyói egyházé pecsét hiánya miatt,  
a nekézsenyi egyházé a lelkész aláírásának hiányából,

a martonyi-i egyházé a lelkész aláírása és a pecsét hiánya miatt,

a berentei egyházé, mely üresen érkezett,

a hidvégardói egyházé, mely a szavazásra jogosult egyházak lajstromába nincs felvéve, mert az anyaegyház megszállott területen van s Kiss Ferenc aláíró lelkész nincs az egyházkerület lelkészei közt,

a tizzaszederkényi egyházé pecsét hiánya miatt és az imolai egyházé, mert a szavazatlapon csak a lelkész aláírása volt található.

Közgyűlésünk az érvénytelen szavazatot beadott egyházak lelkészeit — kivéve a hidvégardóit, amely szavazatadásra nem volt jogosítva és kötelezve — 20—20 P birságban marasztalja el a miskolci leánygimnázium javára.

18. Olvастatik Bódy Dénes sárospataki gimnáziumi vallástanár kérvénye, melyben kéri, hogy a 127/1931. sz. határozattal a sárospataki főiskola szanálására küldött bizottságnak rá vonatkozó azt a határozatát, mellyel a részére lelkészi szolgálatban eltöltött éveinek méltánylásaként az Egyházkerület Intézőbizottságának 1929 nov. 21-én tartott gyűlésének 3. sz. határozatával megadott évi 600 P összegű személyi pótlékot teljesen törölte, egyházkerületünk újabb mérlegelés tárgyává tenni, e 600 P összegű évi személyi pótlékát folytatólagosan visszaállítani és annak további fennmaradását az eddiginél szilárdabb alapra fektetni kegyeskedjék. Hivatkozik kérvényező a nehéz anyagi helyzetére, kórházi operációt kívánó betegségére, fiának a Közalkalmazottak Gyermekeinek Nevelési Ösztöndíjalapjából kapott ösztöndíjának az állam által történt megszüntetésére, valamint arra is, hogy más intézetekben a ha-



sonló jellegű személyi pótlékok az illetőktől nem vonattak el.

Egyházkerületi Közgyűlésünk sajnálattal látja a folyamodónak nehéz anyagi helyzetét, valamint azt is, hogy más pályán való hosszas működése folytán magas szolgálati évei mellett igen csekély javadalma van, azonban tekintettel arra, hogy egyházkerületünk 127/1931. sz. határozatában a szanáló bizottságnak teljhatalmat adott s felhatalmazta azt, hogy az igazgatótanács és egyházkerületi közgyűlés eddigi intézkedéseinek félretételével, figyelmen kívül hagyásával végezze feladatát, annak határozatát további mérlegelés tárgyává nem teheti s a kért személyi pótlékot vissza nem állíthatja, utasítja azonban a főiskola gazdasági választmányt, hogy mihelyt a főiskola anyagi viszonyai megengedik igyekezzenek e személyi pótlékot a főiskola költségvetésébe visszaállítani.

19. Olvassatik Tantó János megyaszói lelkész javaslata, mely szerint az állandó káplántartó gyülekezetekben a kápláni helyek kötelező betöltésére vonatkozó egyházkerületi rendelkezéseknek kivételesen leendő felfüggesztését kéri olyan esetekben, ha ezt nyomós okokkal tudja támogatni az illetékes lelkész.

Közgyűlésünk, minthogy a javaslat egyházmegyei tárgyalás és javaslat nélkül adatott be, azt tárgyalás alá nem veheti; a javaslattevő személyének e tárgyra vonatkozó ügyében pedig az egyházkerületi közgyűlés 1931. évi 195. sz. határozatával döntött s ezt annál kevésbé változtatja meg, mert azóta igen megszaporodott az elhelyezkedni nem tudó, főiskolánkban végzett segédlelkészek száma.

20. Az alsóborsodi egyházmegye f. évi március hó 31-én tartott közgyűléséből felterjeszti Illyés Bertalan püspöki másodlelkész és titkárnak 7 db. statisztikai kimutatással ellátott beadványát a teológus-tultermelés tárgyában. A Ref. Egyetemes Tanügyi Bizottság f. évi márciusi ülésének 18. sz. határozatával az e kérdésben javaslattételre felhívott theol. tanári konferencia alapján évi 110—120-ban kívánja megállapíttatni a 4 theol. főiskolánkban az 1932/33. évre felvehető teológusok létszámát. Ez oly magas létszám, amennyit egyhákerületeink elhelyezni nem tudnak s amiből nagy veszedelmek háramlanak egyházunkra.

Egyházkerületi közgyűlésünk tekintettel az Illyés Bertalan tanulmányában és a hozzácsatolt statisztikai kimutatásokban megállapított adatokra, kéri az egyetemes konventet, hogy mielőtt az egyetemes tanügyi bizottság fent közölt határozatában foglalt javaslat alapján e kérdésben végleges határozatot hozna, kegyeskedjék becses figyelmére méltatni e tanulmány és a hozzá csatolt statisztikai kimutatásokat s ez alapon állapítani meg a jövő iskolai évre az egyes teológiai főiskoláinkba felvehető hallgatók létszámát, hogy megelőzhetőek legyenek azok a veszedelmek, amelyek a teológus-, illetőleg káplán-tultermelésből kifolyólag egyházunkat fenyegetik.

21. Olvastatik a sárospataki Hittanhallgatók Egyletének, 1932. évi április hó 6-án tartott közgyűléséből felterjesztett kérvénye aziránt, hogy Hubay Kálmán és Mauks László Debrecenben végzett segédlelkészeknek, akik a gömör-tornai egyházmegyébe kebelezettek be, egyházkerületünk 1928. évi 162/2. és 1930. évi 117. I. 6. sz. ama határozata alapján, mely szerint „a más teológiai főiskolákon végzett segédlelkészek csak abban az esetben alkalmaztassanak egyházkerületünkben,

ha a sárospataki theol. akadémián végzett segédlelkészek már elhelyezkedést nyertek, a gömör-tornai egyházmegyébe való bekebeleztetése ügyében hozott határozatát a gömör-tornai egyházmegyének semmisítse meg, tekintettel arra, hogy még most az I. lelkészképzítő vizsga után 10 hónappal is, 4 illetőleg 6 főiskolánkban végzett segédlelkész áll rendes elhelyezkedés nélkül, tekintettel továbbá arra is, hogy a többi egyházkerületek is csak a maguk főiskoláján végzett segédlelkészeket kebelezik be.

Egyházkerületi közgyűlésünk továbbra is fenntartja idevonatkozó határozatait, melyek jelenleg az azóta bekövetkezett nagyfokú káplántúltermelés miatt, valamint a többi egyházkerületeknek hasonló eljárása miatt még indokoltabbak. Tekintettel azonban arra, hogy a gömör-tornai egyházmegye esperese nevezett segédlelkészek bekebeleztetése előtt esperestársaihoz kérdést intézett aziránt, van-e egyházmegyénkben elhelyezkedést nem nyert Sárospatakon végzett segédlelkészeiről tudomásuk s mindenik esperestől tagadó választ kapott, a gömör-tornai egyházmegye idevonatkozó határozatát jóváhagyólag tudomásul veszi.

Hogy pedig a jövőben ilyen vitára alkalmat adó esetek elő ne állhassanak, Közgyűlésünk felhívja a főiskolánkon végzett és még elhelyezkedést nem nyert segédlelkészeket, hogy a jövőben minden félév elején jelentsék a püspöki hivatalnak azt, hogy még elhelyezkedést nem nyertek, mert csak a püspöki hivatalnál jelentkezők fognak el nem helyezkedetteknek tekintetni s az esperesek mindig a püspöki hivatalhoz fognak fordulni e kérdésekben.

22. Farkas István, az alsóborsodi egyházmegye, volt esperese, bejelenti, hogy a lemondása által megürese-



dett esperesi széket, mint az egyházmegyei közgyűlés által kijelölt és kirendelt helyettes esperes: Pósa Péter cserépfalusi lelkész, egyházmegyei tanácsbíró tölti be.

### Tudomásul szolgál.

**23.** Az alsóborsodi egyházmegye belmissziói bizottságának előterjesztésére panasz tárgyává teszi, hogy az énekeskönyv ára olyan magas s kiállítása annyira gyarló, hogy ezek a körülmények egyenesen akadályai a sikeres belmissziói munkának, kéri ezért egyházkerületünket, hogy az énekeskönyv árának ügyét az egyetemes konventen igyekezzék megnyugvásra megoldatni s legalább az egyházi iratterjesztők részére 25 százalékos kedvezményt biztosítani, hogy olcsóbban juttathassák hiveink kezére.

Közgyűlésünk az alsóborsodi egyházmegye előterjesztését magáévá teszi s azt pártolólág terjeszti fel az egyetemes konventre.

**24.** Az alsóborsodi egyházmegye tavaszi közgyűlése egyházkerületi közgyűlésünk elé terjeszti belmissziói bizottságának következő javaslatait: 1. a konfirmándus növendékeket szeptembertől a konfirmációi vizsgáig lelkész készítse elő; 2. szükséges segítség volna egy jól szerkesztett, hetenként megjelenő evangéliumi néplap; 3. az egyházkerületi közgyűlés útján kéressék fel az egyetemes konvent egy megfelelő, jó hivatalos káté készíttetésére.

Egyházkerületi közgyűlésünk ez indítványok tárgyában az egyházkerületi belmissziói bizottságot kéri fel indokolt javaslattételre.

**25.** Az alsóborsodi egyházmegye az egyetemes konvent útján a vallás- és közoktatásügyi miniszterium megkeresésére kéri egyházkerületünket az iránt, hogy

a lelkészi kongrua és korpótlék, valamint a kápláni és káplántartási kongrua összege az egyes egyházkerületekhez utaltassék ki, amely összegből a lelkészeket terhelő különböző járulékok havonta levonhatók legyenek.

Közgyűlésünk az alsóborsodi egyházmegye nagyon is gyakorlati célt szolgáló s úgy a lelkészi kar, mint az egyetemes egyház érdekeit figyelembe vevő javaslatát az egyetemes konvent bölcs megfontolásába ajánlja.

26. A pácini egyház nagyszámu ellátatlan egyházi munkáinak végzésére egy az állami iskolánál alkalmazandó hitoktató-segédlelkész számára államsegély kieszeközlése iránt fordult az alsózempléni egyházmegyéhez, panaszolván azt is, hogy öt év óta rendes kántor nélkül van azért, mert a kötelezett, de kántorságra nem képesített állami tanítók nem tudják ellátni az orgonista kántori teendőket. Az alsózempléni egyházmegye megállapítván, hogy ezidőszerint a hitoktató-segédlelkészi állás szervezése az előirt hittanóraszám el nem érhetése miatt lehetetlen, a kántori állás kérdésének megoldhatása ügyében azzal a kéréssel fordul egyházkerületünkhöz, hogy az egyetemes konvent utján kérje fel a vallás- és közoktatásügyi miniszter urat Pácimba olyan állami tanító kinevezésére, aki a református kántori teendők ellátására képesített s így kötelezett lesz.

Közgyűlésünk a pácini egyháznak a kántori állás betölthetése ügyében az alsózempléni egyházmegye utján felterjesztetkérélmét meleg ajánlással terjeszti fel az egyetemes konventre további szives eljárás végett.

27. Az alsózempléni egyházmegye f. é. március 16-án tartott gyűléséből jelenti, hogy az E. T. I. t. c. 14. §-ának i. pontja alapján Cigánd, Sárospatak és Sátoraljaujhely

egyházközségeket 2 szavazati joggal bíró egyházközségeknek elismerte s e határozatát tudomásul-vétel és jóváhagyás végett egyházkerületi közgyűlésünk elé felterjeszti.

Egyházkerületi Közgyűlésünk az E.T.I. t. c. 14. §-ának i. pontja alapján Cigánd, Sárospatak és Sátoraljaujhely egyházközségeket 2 szavazati joggal bíró egyházközségeknek elismeri.

28. Az egyes egyházmegyékből a következő lelkész-, tanító- s tisztviselő választások s változások jelentetnek be:

Az alsózempléni egyházmegyében lelkésznek Takta-szadára Bodnár Ferenc; tanítónak Megyaszóra Hankó Zoltán, Olaszliszkára Benkó György, Révleányvárra Fülöp Zsófia, Tiszaladányba Iván Miklós, Tiszakarádra Szabó Zoltán és Bereyné, Papp Mária Berta, egyházmegyei világi főjegyzőnek dr. Varga Lajos, lelkészi aljegyzőnek Nagy Sándor Béla.

A gömör-tornai egyházmegyében általános tisztujítás során újabb 10 évre esperesnek Juhász László; egyházmegyei gondnoknak báró Ragályi-Balassa Ferenc; lelkészi tanácsbíróknak Berey Ferenc, Dózsa Jenő, Háger Miklós, Hubay Kálmán, Király István, dr. Páhy József, Tókos Károly; világi tanácsbíróknak Farkasfalvi Farkas Géza, Horváth Elemér, Lukács Béla, dr. Seress István, dr. Soldos Béla, dr. Székely József, Thúróczy Endre; lelkészi főjegyzőnek Ablonczy László; világi főjegyzőnek Lukács Endre; lelkészi aljegyzőknek Cseh István, Doktor Dezső, Oláh István; világi aljegyzőknek Gy. Farkas Gyula, Farkasfalvi Farkas Ábrahám, Ragályi Ferenc; tanítói képviselőknek Debreceny Károly, Héderváry Izidor, Kerekes Pál, Lovász Bertalan, Mészáros Károly, Szállósy Bertalan; egyházmegyei ügyészeknek dr. Molnár József és dr. vitéz Gööz Lajos választattak meg.

Közgyűlésünk mindeme választásokat tudomásul veszi s a megválasztottak mun-



kásságára a nagykegyelmű Isten gazdag áldását kéri.

29. Az alsózempléni egyházmegye Csillagharangod szórványt, amely eddig egyházilag Taktaszadához tartozott, Legyesbényéhez csatolta s kéri egyházkerületünket az átcsatoláshoz való hozzájárulásra.

Nevezett szórvány átcsatolását indokoltta teszi az a körülmény, hogy közigazgatásilag Legyesbényéhez tartozik, ahonnan jó országuton sokkal könnyebben közelíthető meg, mint Taktaszadáról.

Az átcsatoláshoz úgy Taktaszada, mint Legyesbénye hozzájárultak.

Közgyűlésünk Csillagharangod szórványnak egyházkormányzásilag Legyesbényéhez való csatolásához a felhozott indokokra való tekintettel beleegyezését adja s e változást a közalapi járulékok megfelelő kirovása céljából az egyetemes konventre bejelenti.

30. Az alsózempléni egyházmegye saját jóváhagyó határozata kapcsán felterjeszti jóváhagyás végett a sárai leányegyház azon kérelmét, hogy a tanítói lakás vételárába fizetendő 3,600 P, továbbá az ezen lakáshoz szükséges melléképületek felépítésére előirányzott 3,000 P, végül az iskola építés alkalmával a templom alapból kölcsönvett 2,400 P. visszatérítése céljából összesen 9,000 P. váltókölcsönt vehessen fel a Tolcsvai Takarékpénztártól, amelynek a fedezetéül szolgál az egyetemes konvent által 1930. évben megszavazott s a felveendő összegnek megfelelő tőkekamat segély, amelynek a kiutalása éppen attól van függővé téve, ha az egyház igazolja, hogy a segély folyósítása alapjául szolgáló kölcsönt felvette.

Egyházkerületi közgyűlés a sárai leányegyház szabályszerű alakban történt azt az elhatározását, hogy az egyházi építke-

zések céljaira, az azokkal kapcsolatos költségek fedezésére 9,000 P. váltókölcsoñt vesz igénybe, amelynek fedezetéül az egyetemes konvent által megszavazott tőkekat segély szolgál, jóváhagyja.

31. A felsőborsodi egyházmegye saját jóváhagyó határozata kapcsán felterjeszti jóváhagyás végett a Gazdasági Kőszénbánya Vállalat sajkókatinczi bej. cég és a sajkókatinczi ref. egyház között az egyház tulajdonában álló ingatlanok alatti kőszénbánya nyitás, kőszén kutatás és kiaknázási szolgalmi jog tárgyában 1920 január 1-től kezdődő 50 évi időtartamra kötött szerződést, amely szolgalmi jogot a Gazdasági Kőszénbánya Vállalat már 1920 január 1-től ténylegesen gyakorol és annak ellenében az egyháznak terragiumot és egyéb természetbeni szolgáltatásokat fizet, azonban e jogviszony a szerződő felek között csak most 1932 március 29-én foglaltatott írásba. Az írásbeli szerződés az egyháznak nyújtott ellenszolgáltatásokat a politikai község többi birtokosaival hasonlóan szabályozza, az egyházi földek jókarbantartását előírja, a szerződést a presbitérium jóváhagyta s az egyházmegye ügyésze annak jóváhagyását szintén javasolta.

Egyházkerületi közgyűlés a Gazdasági Kőszénbánya Vállalat sajkókatinczi bej. cég és a sajkókatinczi ref. egyház között létesült s 1932 március 29-én írásba is foglalt, kőszén kiaknázási, kutatási és bányanyitási jogra vonatkozó szerződést szintén azzal hagyja jóvá, hogy a szerződésben korona értékben fizetendőnek jelzett terragium, kötbér és földbér a szerződés létesítése időpontjához viszonyított átértékelés szerint jön számításba.

32. Mult évi őszi egyházkerületi gyűlésünk 143. jkvi számú határozatával felhívta a gömör-tornai egyházmegyét, hogy a költségvetésében végrehajtott meg-

takarítás összegét számszerűleg jelentse be. E felhívásra nevezett egyházmegye beadta jelentését, amelyben részletesen feltünteti a különböző címeken elért megtakarításokat, amelyeknek együttes összege 492 P.

Ezzel kapcsolatban kéri egyházkerületünket, hogy kerületi járulékának megfelelő rendezése ügyében — az 1930. évi 81. jkvi számú határozatra való hivatkozással — hozzon érdemi döntést s mivel a sárospataki teológiai internátusra 19 lelkészi állás után van megadóztatva, holott Gömör-tornában csak 18 lelkészi állás van, egy lelkészi állás utáni járulékot töröljön a terhérol.

Közgyűlésünk a gömör-tornai egyházmegye jelentését a költségvetésében elért megtakarítások összegéről tudomásul veszi s felhívja pénzügyi választmányát, hogy a nevezett egyházmegye kérelmére véleményes jelentését — hivatkozással az 1930. évi 81. kjvi határozatra is — őszi gyűlésünkre terjessze be; egy lelkészi állás után a teológiai internátus javára terhén vezetett járulékot törlésbe hozza.

**33.** A három tanerős iskolát fenntartó telkibányai egyház, — hivatkozással arra, hogy tanítóinak fizetéséhez a helyi hozzájárulást biztosítani nem tudja, nem vethetvén ki a különben is minden kereseti lehetőségétől s életföltételétől megfosztott református lakosságra magasabb adót, akik ezidőszerint is iskolai adó címén az állami egyenesadó 134%-át viselik s hivatkozással arra, hogy minden az irányú igyekezete, hogy a tanítók fizetését illetőleg a helyi hozzájárulás összege leszállítottassék s az állami hozzájárulás összege felemeltessék, hajótörést szenvedett, elhatározta iskolájának feladását s kérelemmel fordult az abauji egyházmegyéhez államosítás iránti kérvényének támogatása tárgyában. Az abauji egyházmegye aggódó lélekkel tette vizsgálat tárgyává a telkibányai egyház kérelmét s nem akarván utat nyitni a végső szükség esetének fennfor-



gása nélkül az államosítási törekvéseknek, abban a gondolatban, hogy ez a végső szükség még nem érkezett el, a kérelemnek helyt nem adott, hanem utasította az egyházat, hogy lépjen érintkezésbe a politikai községgel megfelelő segély kieszközlése iránt s egyben kéri egyházkerületünket, hogy az egyetemes konvent utján tegyen előterjesztést a vallás- és közoktatásügyi Miniszter urhoz a telkibányai egyház iskolai államsegélyének felemelése tárgyában.

Közgyűlésünk a telkibányai egyház iskola ügyét a vallás- és közoktatásügyi miniszter urhoz leendő fölterjesztés céljából a legmelegebb ajánlással terjeszti föl az egyetemes konventre, kérve arra is, hogy e bizonyára nem elszigetelt esetből kifolyólag egyetemes intézkedést s irányítást kiadni kegyeskedjék.

34. Az alsóborsodi egyházmegye saját jóváhagyó határozata kapcsán felterjeszti megerősítés végett a miskolci református egyház három lelkészének javadalmazásáról szóló, a változott viszonyoknak megfelelő, megújított lelkészi díjlevelet.

Egyházkerületi közgyűlés a miskolci ref. egyház három lelkészének javadalmazásáról kiállított, a változott viszonyoknak megfelelő megújított díjlevelet, miután azt a miskolci ref. egyház presbitériuma, nemkülönben az egyházközség közgyűlése szabályszerű alakban elhatározta, jóváhagyja és megerősíti.

35. Az alsóborsodi egyházmegye saját jóváhagyó határozata kapcsán felterjeszti megerősítés végett az átányi egyház megújított lelkészi díjlevelét, amelyben az egyház, a régi díjlevél csonkítása nélkül, a lelkészi szolgálmányokat a progresszív adózás figyelembevétele mellett határozza meg a hívek teherviselő képességének figyelembe vétele mellett.

Egyházkerületi közgyűlés az átányi egyház lelkészi állásának felterjesztett, az egyházközség presbitériuma és közgyűlése által szabályszerűen elhatározott, a hívek közszolgáltatását méltányos progresszív alapon szabályozó új lelkészi díjlevelét jóváhagyja és megerősíti.

**36.** Az alsóborsodi egyházmegye saját határozata kapcsán felterjeszti a vattai egyház presbitériumának a kérelmét, amelyben a lelkészi és kántortanítói eddigi díjlevel megváltoztatását annak a megállapodásnak az alapján kéri, amit az előző lelki pásztorral és kántortanítóval az egyház kötött.

Egyházkerületi közgyűlés a vattai egyház presbitériumának a lelkészi és kántortanítói eddigi díjlevelek megváltoztatására irányuló kérelmét, egyrészt azért, mert azt az egyház és az előző lelkipásztor és kántortanító között létrejött, az utódra nem kötelező, magántermészetű megállapodásból indul ki, amelyet sem az egyház presbitériuma, sem annak közgyűlése szabályszerű alakban le sem tárgyalt, másrészt és különösen azért, mert a kért megváltoztatását az eddig hatályos lelkészi és kántortanítói díjlevelek meg nem engedhető megcsönkítését tartalmazza, elutasítja s azt érdemi tárgyalás alá sem veszi.

**37.** Az alsóborsodi egyházmegye saját jóváhagyó határozata kapcsán felterjeszti jóváhagyás végett az egerlövői egyház módosított és a régi szolgáltatásokat mai viszonyoknak megfelelően átértékelt lelkészi díjlevelét.

Egyházkerületi közgyűlés az egerlövői egyház módosított és a mai viszonyoknak

megfelelően átértékelt lelkészi díjlevelét, miután azt az egyházközség tanácsa és közgyűlése szabályszerűen elhatározta és miután az díjlevél csonkítást nem foglal magában, azzal a hozzáadással hagyja jóvá és erősíti meg, hogy az egyházközség elhatározása szerint a díjlevélben foglalt, az egyház által fizetendő 86 q tiszta búzát az egyház csak akkor fizeti majd, ha az adócsökkentési segílyt teljes egészében megkapja, addig pedig csak 75 q búzát fizet a lelkésznek.

38. Mult évi őszi egyházkerületi gyűlésünk 138. jkvi számú pontjában foglalkozott Fekete Imre és hét társa mezőkeresztesi egyháztagok az iránti felebbezésével, hogy a mezőkeresztesi egyik, ezidő szerint üresedésben levő, lelkészi állás az egyház nehéz anyagi helyzetére való tekintettel teljesen megszüntetessék, vagy legalább 10 évig be ne töltsessék. Közgyűlésünk akkor a felebbezés tárgyában érdemi döntést nem hozott, hanem az egyház anyagi körülményeinek megismerhetése, általában a helyzet teljes tisztázása szempontjából felhívta a mezőkeresztesi egyház előljáróságát, hogy terjessen be az egyház és tagjai vagyoni viszonyairól hivatalos és hiteles kimutatást s mutassa be az egyház legutóbbi számadását s költségvetését és a hívekre kivetett egyházi adó jegyzékét. E felhívásnak a mezőkeresztesi egyház előljárósága eleget tett s betérjesztette a kívánt adatokat. Ezek szerint az egyház legutóbbi számadása 10,518'93 pengő bevétellel s 10,491'58 pengő kiadással s így 27'35 P. pénztári maradvánnyal zárult, költségvetése 16,479'86 P. bevétellel s 16,442'66 P. kiadással aktiv volt.

Van az egyháznak 109 katasztrális hold földje, amelynek évi hozama 187 q. buza; a református hívek kezén van a község határában mintegy 7000 hold föld s a folyó évben egyházi pótadójuk 25 százalék. Az egyház adóssága az 1931. év végén 7,673'88 P, amelynek nagy része nem terhes jellegű.



Közgyűlésünk — tekintettel arra, hogy a mezőkeresztesi egyház terhei nem elbírhatatlanok s az egyháztagok súlyos egyházi adókkal megterhelve nincsenek, e nagy és szépmultu gyülekezet lelki életének fejlesztésére pedig felette nagy szükség van, nem lát elfogadható okot fennforogni az egyik lelkészi állás beszüntetésére, sőt szüneteltetésére sem, azért Fekete Imre s társai felebbezését elutasítja s az alsóborsodi egyházmegye idevonatkozó határozatának jóváhagyásával utasítja a mezőkeresztesi egyházat, hogy üresedésben levő lelkészi állását a megfelelő előkészületek után töltsé be.

**39.** Az alsóborsodi egyházmegye saját jóváhagyó határozata kapcsán felterjeszti jóváhagyás végett az igrici egyház kérelmét, amelyben nevezett egyház az egyházi földek közé beékelt, Csiszár Sámuelné és társai igrici, nemkülönbén Berecz Jánosné mezőcsáti lakos tulajdonát képező föld ingatlanoknak az egyház részéről történt megvásárlása ügyében hozott egyház községi presbiteri és közgyűlési határozatokon nyugvó adásvevési szerződésekhez felsőbb egyházhatósági jóváhagyást kér.

Egyházkerületi közgyűlés az igrici egyház által szándékolt vagyonszerzést elvileg helyesli, azonban, arra való tekintettel, hogy az elhatározott ingatlan szerzés az egyházi törvények határozott rendelkezése ellenére nem névszerinti szavazás mellett eszközölt egyházközségi közgyűlési határozat eredményeként jött létre, amely törvényes rendelkezés nem mellőzhető, nemkülönbén arra tekintettel, hogy a Berecz Jánosnétól szándékolt ingatlanszerzést tárgyazó szerződéshez az abban említett vázrajz csatolva nem lett, e szerző-

dések jóváhagyását egyelőre mellőzi, a most jelzett hiányok pótlására a felterjesztő egyházat elutasítja, egyben arra is, hogy a szerződésekben említett ingatlanok telekkönyvi szemléjét, községi érték bizonylatot is mellékeljen újabbi fölterjesztéséhez, az egyház nevében kötött szerződéseknel az annak érvényességi kellékét képező, egyházközségi lelkési aláírást is pótolja.

40. Az abauji egyházmegye saját jóváhagyó határozata kapcsán felterjeszti megerősítés végett az abaujvári egyház kántortanítójának és II.-od tanítójának díjleveleit 5—5 példányban.

Egyházkerületi közgyűlés az abaujvári egyház szabályszerű alakban elhatározott és kiállított új kántortanítói és II.-od tanítói díjleveleit jóváhagyja és megerősíti.

41. Az alsózempléni egyházmegye útján egyházkerületi közgyűlésünk elé kerül az ondi egyházban vitássá lett Séllei Károly féle haranghagyték ügye.

Egyházkerületünk a néhai Séllei Károly ondi egyháztág emlékezetét jegyzőkönyvében megörökítve hálát ad Istennek, hogy az áldozatkész buzgóság egyházunknak fenntartó lelke még mindig erőteljesen él a szívek mélyén, az egyházmegyei közgyűlés határozatát feloldja s utasítja az ondi egyházközség előljáróságát, hogy a felajánlott harangot hálás köszönettel fogadja el, hogy az áldozatos lelkű végrendelkező emléke áldásban maradjon és a végrehajtó istenfélő özvegy keresztyén asszony hite meg ne rendüljön és szeretete anyaszentegyházunk iránt meg ne hidegedjék. Alsózempléni esperest megbízta a közgyűlés, hogy az ügyet békésen intézze el.

42. Több tárgy nem lévén, Farkas István püspök Isten áldását kérve a végzett munkára, a közgyűlés alkotó tagjaira és az anyaszentegyházra, buzgó imádsággal a gyűlést bezárja.

Kmf.

**Zsóry György**  
egyházmegyei gondnok,  
világi elnök.

**Farkas István**  
püspök,  
lelkészi elnök.



## II. Birósági ügyek.

*1932. április 15.*

### I.

A tiszáninneri ref. egyházkerület bíróságának időszaki tanácsa, mint felebbviteli közigazgatási bíróság, az alsózempléni egyházmegye közigazgatási bíróságának Sárospatakon 1932. évi március 16-án hozott ítéletét — a tiszaluczi harmadik tanítói állás után fizetendő helyi hozzájárulás mikénti biztosítása tárgyában — indokainál fogva helyben hagyta.

### II.

A tiszáninneri ref. egyházkerület bíróságának időszaki tanácsa, mint felebbviteli közigazgatási bíróság, a felsőborsodi egyházmegye közigazgatási bíróságának Miskolcon 1832. évi március 31-án hozott ítéletét — a hangács—nyomári társegyházak közötti lelkészi szolgálat megosztása tárgyában — feloldotta s az elsőfoku bíróságot újabb eljárásra s újabb ítélet hozatalára utasította.

### III.

A tiszáninneri ref. egyházkerület fegyelmi bírósága, mint felebbviteli bíróság, az alsózempléni egyházmegye fegyelmi bíróságának Sátoraljauhelyen, 1931. december 18-án hozott ítéletét — Igaz József bodroghalászi lelkész és Kállai István bodroghalászi gondnok fegyelmi ügyeiben — indokainál fogva helybenhagyta.

### IV.

Egyházkerületi fegyelmi bíróság, mint fegyelmi felebbezési bíróság Posta Sándor panaszosnak Szent-

pétery Imre báji gondnok panaszlott elleni fegyelmi ügyében, az alsózempléni egyházmegye 1931. december 18-án hozott I. foku ítéletét helyes indokai alapján helybenhagyja.

## V.

Egyházkerületi közigazgatási bíróság, mint felebbezési bíróság, Lovász Gergely panasza ügyében az abauji egyházmegyei bíróság Lovász Gergely felebbezését elutasító végzését, helyes indokainál fogva, helybenhagyta.

**Az egyes pontokat jegyezték :**

*Dr. Marton János* lelkeszi aljegyző : az 1., 2., 3., 4., 6., 7., 12., 13., 14., 24. pontokat.

*Dr. Lengyel István* lelkeszi aljegyző : a jelenvoltakat, 8., 15., 17., 22., 23., 25., 26., 28., 29., 32., 33., 38. pontokat.

*Domby László* világi főjegyző : 5., 18., 19., 20., 21., 27. pontokat.

*Dr. Horváth Zoltán* : 9., 10., 11., 30., 31., 34., 35., 36., 37., 39., 40. pontokat.

*Dr. Kérészy Barna* : 16. pontot.

*Pósa Péter* : 41. pontot.

---



## Tárgymutató.

Jelenvoltak névsora.

### I. Közgyűlési ügyek.

1. Farkas István püspök imádsága.
2. A gyűlés megnyitása, alakulás Zsóry György egyh.-megyei gondnok társelnökségével.
3. Dókus Ernő egyházkerületi főgondnok ünneplése 80. születésnapja alkalmából.
4. Dókus Ernő egyházkerületi főgondnok lemondó levelének tárgyalása.
5. Janka Károly egyházkerületi főjegyzői és sárospataki főiskolai I. gondnoki tisztségeiről való lemondása.
6. Janka Károly egyházkerületi főjegyző, püspökhelyettes jelentése.
7. A bírósági ülés helyének és idejének megállapítása.
8. Forgács Gyula sárospataki igazgatótanácsossá választása. Zsinati rendes tag, világi aljegyző választás.
9. Számvevőszék jelentése alapján az 1931. évi zárszámadás és az 1932. évi költségelőirányzat elfogadása.
10. Az egyházkerület Országos Református Szeretetszövetségi tagsága.
11. A párbérükhöz hozzá nem jutott lelkészek kölcsöne.
12. Egyházkerületi belmissziói előadó lemondása és új választása.
13. Az ORLE kérésének tárgyalása a Theol. Szemle ügyében.
14. A tiszántuli egyházkerület határozata a szabolcsi legációk ügyében.

15. A sárospataki főiskolai szanáló bizottság jelentése.
16. A szlovenszkói-tizáninneri egyházkerület határozatának tárgyalása a Baldácsy alapítvány ügyében.
17. A püspökválasztáson szavazatot nem adott vagy hibásan szavazott egyházközségek lelkészeinek büntetése.
18. Bódy Dénes vallástanár kérvénye fizetési pótléka ügyében.
19. Tantó János káplántartási ügye.
20. Illyés Bertalan beadványa a lelkészi tultermelés tárgyában.
21. Sárospataki hittanhallgatók Egyesülete Sárospatakon végzett segédlelkészek elhelyezése tárgyában.
22. Az alsóborsodi esperes lemondása folytán megüresedett esperesi tiszt ideiglenes ellátása.
23. Az alsóborsodi egyházmegye felterjesztése az énekeskönyv árának leszállítása ügyében.
24. Az alsóborsodi egyházmegye felterjesztése a konfirmandusok előkészítése tárgyában.
25. Az alsóborsodi egyházmegye felterjesztése a kongrua-korpótléknak a kerülethez utalása ügyében.
26. Az alsózempléni egyházmegye felterjesztése a pácini iskola kántorképesítésű tanítója tárgyában.
27. Az alsózempléni egyházmegye felterjesztése Cigánd, Sárospatak, Sátoraljaujhely községek 2 szavazati joga tárgyában.
28. Lelkészek, tanítók és tisztviselők beerősítésének bejelentése.
29. Az alsózempléni egyházmegye felterjesztése Csillagharangod szórvány új beosztása ügyében.
30. Az alsózempléni egyházmegye felterjesztése a sárai egyház kölcsönének jóváhagyása ügyében.
31. A felsőborsodi egyházmegye felterjesztése a kazinci lelkész és tanító kőszénjog bérlete ügyében.
32. A gömör-tornai egyházmegye költségvetésének redukálása.
33. A telkibányai egyház iskola ügye.
34. A miskolci lelkészi díjlevél.
35. Az átányi lelkészi díjlevél.
36. A vattai lelkészi és kántortanítói díjlevél.

37. Az egerlövői lelkészi díjlevél tárgyalása.
38. A mezőkeresztesi második lelkészi állás ügye.
39. Az igríci-i egyház adás-vételi szerződése.
40. Az abaujvári tanító díjlevele.
41. Özv. Sélley Istvánné fellebbezése.

## II. Birósági ügyek.

1. A tiszaluci harmadik tanítói állás után fizetendő helyi hozzájárulás biztosítása.
  2. A hangács-nyomári egyházak vitás ügye a lelkészi szolgálat megosztása tárgyában.
  3. Igaz József bodroghalászi lelkész és Kállay István gondnok fegyelmi ügye.
  4. Posta Sándor báji tanító felebbezése.
  5. Lovász Gergely felebbezése.
-





## Betűsoros névmutató.

- Abauji egyházmegye 40, bir. II.  
Abaujvár 40.  
Ablonczy László 28.  
Alsóborsodi egyházmegye 20, 34, 35, 36, 37, 38, 39.  
Alsóborsodi egyházmegye belmissziói bizottsága 23, 24.  
Alsózempléni egyházmegye 26, 29, 30, 41, bir. I, III, IV.  
Átányi egyház 35.  
BacsKay Károly 6.  
Belényi Gábor 6.  
Benkő György 28.  
Berecz Józsefné 39.  
Berey Ferenc 28.  
Bereyné, Papp Mária Berta 28.  
Berentei lelkész 17.  
Bernáth Aladár 15.  
Bodnár Ferenc 28.  
Bódy Dénes 15, 18.  
Cigánd 27.  
Cziáky Endre 6.  
Cseh István 28.  
Csiszár Sámuelné 39.  
Csillagharangod 29.  
Debreceny Károly 28.  
Doktor Rezső 28.  
Dókus Ernő 2, 3, 4, 6, 15.  
Dózsa Jenő 28.  
Egerlövő 37.  
Egyetemes Konvent 23, 25, 33.  
Elekes Imre 15.  
Egyházker. belmissziói előadó 12.  
Egyházkerület 15.

- Egyházker. közgyűlés 4, 5.  
 Egyházkerületi pénzügyi választmány 11.  
 Egyházker. pénzügyi választmány és számvevőszék 9.  
 Egyházmegyék általában 28.  
 Enyedy Andor dr. 12.  
 Farkasfalvi Farkas Ábrahám 28.  
 Farkasfalvi Farkas Géza 15, 28.  
 Gy. Farkas Gyula 28.  
 Farkas István 1, 6, 9, 15.  
 Fekete Imre 38.  
 Felsőborsodi egyházmegye 31.  
 Ferenczy Ilona 6.  
 Fodor György 15.  
 Forgács Gyula 8.  
 Frenczel Bertalan 6.  
 Fülöp Zsófia 28.  
 Gazdasági Kőszénbánya Vállalat 31.  
 Gere Lajos 6.  
 Gömörtornai egyházmegye 32.  
 Gömörtornai esperes 21.  
 vitéz Gööz Lajos dr. 28.  
 Hangács-nyomári társegyházak bir. II.  
 Hankó Zoltán 28.  
 Hágér Miklós 28.  
 Héderváry Izidor 28.  
 Hidvégardói lelkész 17.  
 vitéz nagybányai Horthy Miklós 6.  
 Horváth Elemér 28.  
 Hubay Kálmán 28.  
 Igaz József bir. III.  
 Igrici-i egyház 39.  
 Illyés Bertalan 20.  
 Iván Miklós 28.  
 Janka Károly 5, 6, 15.  
 Juhász László 28.  
 Kazay Sándor 6.  
 Kállay István bir. III.  
 Kerekes Pál 28.  
 Király István 28.  
 Gróf Klebelsberg Kunó 6.



- Kovács Kálmán dr. 9, 15.  
Legyesbénye 29.  
Lelkészek, Özvegyek és Árvák Tára 9, 11.  
Lovász Bertalan 28.  
Lovász Gergely bir. V.  
Lukács Béla 28.  
Lukács Endre 28.  
Matonyi-i lelkész 17.  
Mezőkeresztes 38.  
Mészáros Károly 28.  
Miskolci egyház 34.  
Molnár József dr. 28.  
Nagy Barna dr. 6.  
Nagy Sándor Béla 28.  
Nagyvisnyói lelkész 17.  
Nekézsenyi lelkész 17.  
Oláh István 28.  
Országos Református Szeretetszövetség 9, 10.  
Pácin 36.  
Páchy József dr. 28.  
Pósa Péter 22.  
Pósta Sándor bir. IV.  
Báró Ragályi Balassa Ferenc 28.  
Ragályi Ferenc 28.  
Révész Kálmán dr. 6.  
Román Ernő 6.  
Sajókazinc 31.  
Sárai egyházközség 30.  
Sárospatak 27.  
Sárospataki Diákok Országos Szövetsége 15.  
Sárospataki Főiskola 5, 15.  
Sárospataki főiskola gazd. választmánya 15.  
Sárospataki gimnázium 15.  
Sárospataki Ref. Lapok 9, 15.  
Sárospataki tanítóképző intézet 9.  
Sárospataki theol. akadémia 15.  
Sárospataki theol. internátus 32.  
Sátoraljaujhely 27.  
Seress István dr. 28.  
Sélley Károlyné 41.

- Soldos Béla dr. 28.  
Svingor Jenő 12.  
Szabolcsi legációk 14.  
Szabó János 6.  
Szabó Zoltán 28.  
Szállósi Bertalan 28.  
Szentpétery Imre bir. IV.  
Szepessy Zoltán 6.  
Székely József dr. 28.  
Szlovenszkói ref. tiszininneri egyházkerület 16.  
Szükös—Hollandi Tár 9, 11.  
Tantó János 19.  
Taktaszada 29.  
Telkibányai egyház 33.  
Téglássy András 15.  
Tizántuli egyházkerületi tanács 14.  
Tizsaluci egyház bir. I.  
Tizzaszederkényi lelkész 17.  
Theologiai Szemle 13.  
Thuróczy Endre 28.  
Tókos Károly 28.  
Trócsányi József dr. 15.  
Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium 25, 33.  
Varga Lajos dr. 28.  
Vasady Béla dr. 15.  
Vattai egyház 36.  
Zsóry György 2.
-